

Uzasadnienie

W związku z dyspozycją § 5 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespołonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 27 maja 2014 roku, znak: WOPN-PK.0211.1.2014.BG wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności, zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 roku w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003, zwanego dalej zarządzeniem. Minister Środowiska po dokonaniu kontroli stwierdził uchybienia i pismem z dnia 15 lipca 2015 roku, znak: DP-074-118/24442/14/JJ wniósł o zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

Zgodnie z art. 28 ust. 3, ust. 4 i ust. 9 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zapewnił społeczeństwu, w tym zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków ptaków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych z opracowaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych.

Informację o zamiarze przystąpienia do dokonywania zmiany planu zadań ochronnych podano do publicznej wiadomości obwieszczeniem z dnia 12.08.2015 r., znak PK.6320.18.2015.BG, poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 12 sierpnia 2015 r.,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 14 sierpnia 2015 r. do 17 września 2015 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim – NASZ DZIENNIK, opublikowane w dniu 17 sierpnia 2015 r.

Uwagi Ministra Środowiska, o których jest mowa powyżej, i które zainicjowały zmianę przedmiotowego zarządzenia, dotyczyły następujących kwestii:

- 1) W załączniku nr 1 do zarządzenia wskazano, iż opis granic obszaru Natura 2000 określają współrzędne punktów załamania granicy obszaru w Państwowym Układzie Współrzędnych Geodezyjnych 1992. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 2012r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. poz. 1247) obecnie obowiązuje na terenie kraju układ PL-1992, a nie układ PUWG-1992 albo też WGS-84. W związku z powyższym w ww. załączniku powinno dokonać się odpowiedniej korekty poprzez wskazanie punktów załamania granic w aktualnie obowiązującym układzie odniesień.

Sposób uwzględnienia uwagi: zmieniono zapis w tytule załącznika na „Opis granic obszaru Natura 2000 w formie listy współrzędnych punktów załamań granic obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992”. Jednocześnie zmieniono opis granic w związku z wyłączeniem obszaru rezerwatu Słoneczne Wzgórze.

2) W załączniku nr 4 do zarządzenia, dla przedmiotów ochrony A021 bąk, A072 trzmiełojad, A119 kropiatka, A120 zielonka, A127 żuraw, A142 czajka, A176 mewa czarnogłowa, A193 rybitwa rzeczna, A195 rybitwa białoczelną, A197 rybitwa czarna, A215 puchacz, A229 zimorodek, A272 podróżniczek, A294 wodniczka, A307 jarzębatka, A051 krakwa, A059 głowienka, A125 łyska, A062 ogorzałka, wyznaczono cele działań ochronnych polegające na poprawie warunków przyrodniczych, podjęciu działań zmierzających do osiągnięcia właściwego stanu ochrony poprzez zachowanie stanu biotopu, ograniczeniu czynników wpływających na zmniejszenie populacji gatunku, utrzymaniu aktualnej struktury krajobrazu z mozaiką siedlisk, dbałości o stabilność warunków w biotopach, utrzymaniu zadrzewień przy ciekach i istniejących stromych skarpach, utrzymaniu powierzchni podmokłych łożowisk i szuwarów, ograniczeniu śmiertelności, dążeniu do właściwego stanu ochrony. Zgodnie z § 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34 poz. 186, z późn. zm.), zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obejmuje ustalenie celów działań ochronnych, które mają zostać osiągnięte w okresie, na jaki jest sporządzany plan zadań ochronnych, w sposób umożliwiający weryfikację ich osiągnięcia oraz monitoring. W związku z powyższym należy wskazać, że ww. cele działań ochronnych są niemierzalne i nie podlegają weryfikacji. Dane cele powinny zostać sprecyzowane, co najmniej w takim stopniu, aby określały stan docelowy ochrony przedmiotu ochrony lub początkowy, który ma ulec poprawie. Warto dodać, że określenie celu działań ochronnych jako podjęcia działań zmierzających do określonego stanu, nie przesądza, iż stan docelowy ma zostać osiągnięty, a jedynie określa kierunek planowanych działań. Dlatego dane działanie należy uznać za niemierzalne, ponieważ nie przewiduje, iż określony stan zostanie osiągnięty. Ponadto, wyznaczenie celów działań ochronnych poprzez zastosowanie przy ich określaniu sformułowań niejednoznacznych, nieprecyzyjnych, typu „bogactwo gatunkowe”, „niepogorszony stan ochrony”, uniemożliwia zidentyfikowanie stanu docelowego lub początkowego, tym samym wpływa na ich niemierzalność. Natomiast cel działań ochronnych polegający na „ograniczeniu dalszej rozbudowy i lokalizacji farm wiatrowych” może być zastąpiony przez „zmniejszenie śmiertelności ptaków (o konkretnie określony procent), ginących w wyniku kolizji z turbinami oraz utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie”.

Sposób uwzględnienia uwagi: zapisy dotyczące celów działań ochronnych ustalonych dla wskazanych gatunków przedredagowano w sposób zgodny z dyspozycjami Ministra Środowiska. Jednocześnie, w celu zwiększenia kompatybilności poszczególnych zapisów planu i zapewnienia większej skuteczności ochrony, przedredagowano i doprecyzowano cele działań ochronnych dla następujących gatunków ptaków: A027 czapla biała, A030 bocian czarny, A038 łabędź krzykliwy, A068 bielaczek, A073 kania czarna, A074 kania ruda, A075 bielik, A081 błotniak stawowy, A122 derkacz, A177 mewa mała, A036 łabędź niemy, A039 gęś zbożowa, A041 gęś białoczelną, A043 gęgawa, A050 świstun, A053 krzyżówka, A061 czernica, A070 nurogęś, A391 kormoran, A054 rożeniec i A048 ohar. Zmieniony załącznik nr 4 zawarty jest w załączniku nr 4 do obecnego projektu zarządzenia.

3) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w działaniu ochronnym nr 1 dotyczącym ochrony czynnej ustanowiono działanie ochronne polegające na użytkowaniu kośnym i pastwiskowym oraz stosowaniu zapisów programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, wskazując jednocześnie jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie tego zadania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie kontroli. Przedstawione wyznaczenie tego podmiotu należy uznać za zbędne z uwagi na fakt, iż z zakresu ustanowionego działania ochronnego nie wynika, iż polega ono na kontroli.

Sposób uwzględnienia uwagi: usunięto z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie”, kwestionowany wpis dotyczący Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jednocześnie przedredagowano treść całego zdania w tej kolumnie, na treść wypracowaną w międzyczasie i

uzgodnioną z GDOŚ oraz ARiMR, która doprecyzowuje zakres odpowiedzialności poszczególnych podmiotów. W ramach autokorekty, w celu zwiększenia skuteczności ochrony, zmodyfikowana też została treść działania ochronnego nr 1 – rozwinęto zapisy dotyczące działań obligatoryjnych i fakultatywnych. Obecnie proponowane zapisy bardziej odpowiadają wymogom ochronnym gatunków ptaków, powinny skuteczniej prowadzić do poprawy stanu siedlisk i tym samym poprawy stanu populacji.

- 4) W załączniku nr 5 do zarządzenia ustanowiono działanie ochronne (nr 13) dotyczące ochrony czynnej, polegające na niewskazywaniu możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych w granicach ostoi, a w dokumentach planistycznych gmin umieszczeniu określonych wskazań dotyczących lokalizacji ww. elektrowni. Należy wskazać, że nie ma podstaw prawnych do ustanawiania działań ochronnych modyfikujących zagospodarowanie przestrzenne określonych gmin, w tym zobowiązujących do utrzymania obowiązujących postanowień dokumentów planistycznych. Ustawodawca w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 przewidział możliwość ingerencji w planowanie przestrzenne ale wyłącznie poprzez ustanawianie określonych wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych i tylko w zakresie dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są one niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, o czym stanowi art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dlatego też ustanawianie działań ochronnych ingerujących w zagospodarowanie przestrzenne należy uznać za niewłaściwe.

Sposób uwzględnienia uwagi: z załącznika nr 5 do zarządzenia usunięto całą treść kwestionowanego działania nr 13, dotyczącego lokalizacji elektrowni wiatrowych. Kwestie dotyczące tego zagadnienia są obecnie regulowane wyłącznie w załączniku nr 6 do zarządzenia dotyczącym wskazań do zmian w dokumentach planistycznych.

- 5) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w działaniach ochronnych nr 7, 8, 14, 17, 19, 20, dotyczących ochrony czynnej, oraz we wszystkich działaniach dotyczących monitoringu i uzupełnienia stanu wiedzy, nałożono na właścicieli gruntów i wód, organizacje pozarządowe, placówki naukowe, następujące obowiązki: utrzymania odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze, zorganizowania kampanii informującej motorowodniaków i wędkarzy o ich prawach i obowiązkach, odstąpienia od wycinki drzew i krzewów, promowania wdrażania działań w ramach programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, zachowania wszystkich aktualnych zadrzewień i łożowisk, utrzymania charakteru głównych kanałów i rzek w stanie zbliżonym do aktualnego, kontroli populacji lęgowej, migrującej, zimującej, inwentaryzacji rewirów, wdrożenia realizacji monitoringu. W przedstawionych działaniach ochronnych w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w planie zadań ochronnych należy określić podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy. Nie oznacza to jednak zupełnej swobody w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP, oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11), jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych - akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych m.in. na właścicieli i użytkowników gruntów, innych użytkowników lasów, Spółkę Wodną Szczecinek, właścicieli lasów niepaństwowych, placówki

naukowe i organizację pozarządowe, spółki z o.o., będące podmiotami prywatnymi, nałożono określone obowiązki. Przedstawione rozwiązanie należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami. Ponadto, stanowi ono przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z której nie wynika możliwość uregulowania w planie zadań ochronnych sytuacji prawnej podmiotów prywatnych, w tym ich obowiązków. Warto dodać, że na zasadach określonych w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dopuszczalne jest nakładanie obowiązków na właścicieli lub posiadaczy obszaru ale wyłącznie na podstawie umowy z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz w ściśle określonym zakresie oraz celu, m.in. dostosowania gospodarki rybackiej lub leśnej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: we wszystkich wskazanych działaniach, usunięto z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie”, wszystkie wpisy dotyczące organizacji pozarządowych i placówek naukowych. Zmodyfikowano kwestionowane wpisy dotyczące właścicieli gruntów, pozostawiając ich jako głównych odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych, tylko w przypadku działania nr 1 (w zakresie działań obligatoryjnych i działań fakultatywnych na określonych warunkach).

- 6) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w działaniu ochronnym nr 5 dotyczącym ochrony czynnej nałożono na Polski Związek Łowiecki w Szczecinie, koła łowieckie Bażant, Łoś, Trop, Dublet, Hubertus, Puszcza, Szarak następujące obowiązki: wstrzymania polowań w konkretnie wyznaczonym okresie, rozpoczęcia polowań od konkretnego dnia, wykluczenia określonych obszarów z polowań nocnych, likwidacji istniejących oraz zaprzestania wznoszenia nowych trwałych urządzeń łowieckich, wdrożenia systemu zachęt dla myśliwych zmierzających do ograniczenia liczebności drapieżników, monitoringu obszaru pod kątem kłusownictwa, współpracy z wszystkimi podmiotami w zakresie badań i ochrony obszaru, oznakowania stref ochronnych, wyłączenia budowy ambon, prowadzenia polowań zbiorowych, oddawania strzałów w odległości mniejszej niż około 200 m od miejsc koncentracji, ograniczenia polowań, jeżeli jest woda na łąkach. Odnosząc się do ww. postanowień planu zadań ochronnych należy zauważyć, że ma on, jako akt prawa miejscowego, charakter normatywny, a więc powinien określać, ustanawiać, regulować daną materię. Zakres takiego działania jest ograniczony nie tylko brzmieniem delegacji ustawowej, ale także dopuszczalnością z punktu widzenia reguł nadrzędnych i innych przepisów ustawowych, w tym dotyczących zwierząt łownych. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w planie zadań ochronnych należy wskazać podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. Chociaż w przywoływanym przepisie nie sformułowano zamkniętego katalogu tych podmiotów, nie oznacza to jednak zupełnej swobody w ich wskazywaniu. Przypomnieć w szczególności należy, że zgodnie z zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP, jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w odniesieniu do innych uregulowań prawnych dotyczących zwierząt łownych, należy stwierdzić, że w ramach planu zadań ochronnych nie można tworzyć regulacji, które są powtórzeniem przepisów ustawowych, a także regulacji, które będą je modyfikowały (lista gatunków, okresy polowań, sposoby pozyskiwania zwierzyny), w szczególności gdy ustawodawca nie przewiduje uwzględniania treści ww. planu w danej dziedzinie (gospodarka łowiecka), czy danym akcie (plany łowieckie). Regulacje planu nie powinny skutkować wątpliwościami adresatów norm, w tym przypadku kół łowieckich, co do podstawy oraz zakresu ich praw i obowiązków. Nie negując tego, że określone działania, w szczególności redukcja określonych zwierząt łownych, mogą wpłynąć pozytywnie na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 i w tym sensie mogą mieć charakter działania ochronnego, należy podkreślić, że delegację z art. 28 ustawy o ochronie przyrody należy wykonywać z poszanowaniem ww. ograniczeń. Odnosząc się do kwestionowanego unormowania należy stwierdzić, że jeżeli jego zasadniczym celem jest oddziaływanie na sposób prowadzenia gospodarki łowieckiej, rozważyć można wskazywanie zamiast niego w planach zadań ochronnych np.: działań Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w

różnych dopuszczalnych prawem formach (co do zasady niewładczych) na rzecz określonych działań kół łowieckich, m.in. redukcji określonych drapieżników, w określonej liczbie, w określony sposób, czy w określonym terminie (stopień szczegółowości powinien być dostosowany do okoliczności danej sprawy), działania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska polegającego na zawarciu umowy z zarządcą/dzierżawcą obwodu łowieckiego, mającej na celu dostosowanie gospodarki łowieckiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, działania dzierżawcy/zarządcy obwodu łowieckiego, polegającego na dostosowaniu gospodarki łowieckiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, w przypadku zawarcia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska umowy w tym zakresie.

Sposób uwzględnienia uwagi: kwestionowane działanie nr 5 zostało całkowicie przereklamowane w sposób zgodny z przekazanymi przez Ministra Środowiska wskazówkami, tj. podzielono je na dwa działania, z których pierwsze dotyczy przygotowania i zawarcia umów z zarządcami/dzierżawcami obwodów łowieckich, mających na celu dostosowanie na wskazanych obszarach, gospodarki łowieckiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000 oraz gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono ten obszar, a drugie – rzeczywistego dostosowania gospodarki łowieckiej, w przypadku zawarcia przedmiotowej umowy. W pierwszym przypadku, odpowiedzialnym za wykonanie działania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, a w drugim – po zawarciu stosownej umowy – określone koło łowieckie.

- 7) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w działaniach ochronnych nr 17, 23, dotyczących ochrony czynnej nałożono na ARiMR obowiązek promowania wdrażania działań w ramach programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości poprzez organizowanie warsztatów i szkoleń przynajmniej, podjęcie działań zmierzających do odtwarzania i utrzymania siedlisk łąkowych i pastwiskowych. Należy zauważyć, że kompetencje ARiMR zostały określone przede wszystkim w ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1438, z późn. zm.), w szczególności w jej art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1. Zgodnie ze wskazanymi przepisami do zadań ww. Agencji należy m.in. wspieranie określonych inwestycji, wspieranie realizacji innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi i przetwórstwa produktów rolnych. W związku z powyższym wyznaczone w planie zadań ochronnych działania ochronne wykraczające poza zakres ustawowych kompetencji ARiMR. Ponadto, nie ma podstawy prawnej do ich ustanawiania, ponieważ w upoważnieniu ustawowym do wydania planu zadań ochronnych nie przewidziano możliwości ingerencji w ustawowo określony zakres kompetencji tej państwowej osoby prawnej.

Sposób uwzględnienia uwagi: zgodnie z uwagą, we wskazanych działaniach usunięto wpisy dotyczące ARiMR. W działaniu nr 17 (obecnie nr 13) oraz w działaniu nr 23 (obecnie nr 18) podmiotem odpowiedzialnym za doprowadzenie do realizacji działania jest wyłącznie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

- 8) W załączniku nr 5 do zarządzenia, ustanowiono działania ochronne nr 4, 12, 15, 18 dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk polegające na tym, iż każdą lokalizację ferm hodowli norki amerykańskiej w granicach obszaru należy uzgodnić z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, wydawanie decyzji o ewentualnej lokalizacji ferm hodowli norki amerykańskiej należy poprzedzić analizą wpływu przedsięwzięcia na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, lub przeprowadzeniem procedury oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W przypadku wydawania decyzji środowiskowych dla ferm norek należy wymagać od inwestora co najmniej 2-letniego ornitologicznego monitoringu, wdrożeniu i kontroli przestrzegania ograniczeń zmiany przeznaczenia trwałych użytków zielonych na grunty orne i inne tereny, dopuszczaniu tych działań jedynie w wyjątkowych przypadkach po przeanalizowaniu wpływu zmian na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 lub przeprowadzeniu procedury oddziaływania

przedsięwzięcia na środowisko. W przypadku modernizacji istniejących lub budowy nowych linii napowietrznych właściciel infrastruktury elektroenergetycznej powinien uzgodnić z właściwym organem sposoby umożliwiające ograniczenie negatywnego wpływu inwestycji na awifaunę. Przy projektowaniu urządzeń hydrotechnicznych należy uwzględnić potrzebę pozostawienia istniejących obszarów podmokłych. Przedstawione działania faktycznie określają warunki realizacji przyszłych inwestycji oraz działań i nie można ich uznać za działania ochronne, które ustanawiają zadania mające prowadzić do ochrony przedmiotów ochrony. W związku z powyższym nie można takich zadań ustanawiać w planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Warto dodać, że właściwa realizacja inwestycji mogących oddziaływać na obszar Natura 2000 jest zapewniona poprzez przeprowadzenie dla ww. przedsięwzięć oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.), w szczególności w jej art. 96 ust. 1. Ponadto, nie ma podstaw prawnych do wprowadzania wymogu przeprowadzania do poszczególnych rodzajów inwestycji dodatkowych wymogów konsultacji z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Takie działania ochronne wykraczają poza zakres planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: wszystkie kwestionowane działania (nr: 4, 12, 15 i 18) zostały usunięte z załącznika nr 5. Ich merytoryczne znaczenie, tj. przeciwdziałanie określonym zagrożeniom, będzie zapewnione dzięki modyfikacjom zapisów, wprowadzonym do załącznika nr 6, a w przypadku działania nr 12 – poprzez przeniesienie go w zmodyfikowanej formie do bloku działań monitoringowych.

- 9) W załączniku nr 6 do zarządzenia, do wszystkich wymienionych w tym załącznikach dokumentów planistycznych z wyjątkiem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleniów ustanowiono wskazania do zmian polegające na tym, że określone przedsięwzięcia i lokalizacje, w tym strefy lokalizacji elektrowni wiatrowych, portu dla jednostek pływających, mogą skutkować negatywnym wpływem na gatunki będące przedmiotami ochrony i wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a decyzje o lokalizacji takich przedsięwzięć w pobliżu granicy powinny być poprzedzone analizą wpływu przedsięwzięcia na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 lub procedurą oceny oddziaływania na środowisko z zachowaniem 2-letniego monitoringu lub być uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Należy wskazać, że wprowadzenie przedstawionych wskazań do zmian do dokumentów planistycznych prowadziłyby do powtórzenia lub modyfikacji przepisów ustawowych w aktach prawnych, w szczególności do bezprawnej modyfikacji procedury ocen oddziaływania na obszar Natura 2000 oraz oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Warto dodać, że procedura ocen oddziaływania na obszar Natura 2000 została normatywnie określona w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności w jej art. 96 ust. 1. Dlatego nie powinno się bezpodstawnie w nią ingerować poprzez m.in. wyznaczanie a priori inwestycji, dla których wymagane będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: z załącznika nr 6 usunięto wszelkie zapisy dotyczące potrzeby przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko. Cały załącznik został zmodyfikowany, poczynając od tytułu (konieczność zapewnienia zgodności jego treści z treścią §7 zarządzenia), poprzez wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych a kończąc na usunięciu wpisów w pozycji 5, 13 i 15. Wpis z pozycji 5 dotyczył wskazań do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji elektrowni wiatrowych w obrębie Boleszkowice w gminie Boleszkowice. O konieczności jego usunięcia zdecydował przede wszystkim fakt bezprzedmiotowości umieszczonych w nim wskazań. Cały obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (obręb Boleszkowice) znajduje się poza granicami obszaru Natura

2000, a ponadto dla lokalizacji farmy wiatrowej w tym obrębie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, dokonał już w 2010 r. uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, skutkiem czego w tym samym roku wydana została decyzja środowiskowa. Wpis z pozycji 13 dotyczył wskazań do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mieszkowice w obrębach Sitno i Troszyn z przeznaczeniem części terenów pod lokalizację farmy elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą techniczną i strefami oddziaływania. O konieczności jego usunięcia zdecydował przede wszystkim fakt bezprzedmiotowości umieszczonych w nim wskazań. Wskazanie nr 1 odnosiło się do granic obszaru Natura 2000, w sytuacji gdy cały obszar objęty miejscowym planem dla obrębów Troszyn i Sitno, znajduje się poza granicami tego obszaru. Wskazanie nr 2 uzależniało możliwość lokalizacji farmy wiatrowej od wyników oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w sytuacji, gdy ta ocena została już przeprowadzona, przedsięwzięcia uzgodnione a decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydane. Ustalenia zawarte w pozycji 15 odnosiły się do wszystkich studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. W obecnym projekcie zarządzenia, zawarte w tych ustaleniach treści uwzględnione są we wskazaniach do poszczególnych dokumentów planistycznych, toteż powtarzanie ich jako ustaleń do wszystkich dokumentów uznano za zbędne. W obecnie przygotowanym projekcie zarządzenia, w załączniku 6 uregulowane zostały zwłaszcza kwestie: zakresu informacji o obszarze Natura 2000, które powinny być uwzględnione w poszczególnych dokumentach planistycznych, ochrony tras migracji i przestrzeni powietrznej ponad siedliskami lęgowymi, żerowiskowymi oraz odpoczynkowymi ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, ochrony powierzchni i jakości siedlisk lęgowych i żerowiskowych, położonych zwłaszcza na trwałych użytkach zielonych, ochrony ptaków przez norką amerykańską oraz konieczności utrzymania liczebności i stanu populacji przedmiotów ochrony.

- 10) W § 8 zarządzenia wskazano, iż akt wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Należy wskazać, iż nie ma potrzeby wyszczególniania miejsca ogłoszenia aktu, ponieważ wynika ono z art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.).

Sposób uwzględnienia uwagi: w aktualnie procedowanym projekcie zarządzenia nie podano już miejsca ogłoszenia aktu.

Poza wymienionymi wyżej poprawkami wynikającymi z uwag Ministra Środowiska, wprowadzono następujące zmiany:

- 1) W §1.2 - z obszaru objętego planem zadań ochronnych wyłączono obszar rezerwatu przyrody Słoneczne Wzgórza, dla którego w międzyczasie ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Obowiązek wyłączenia takich obszarów z planowania ochrony w ramach PZO wynika z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody.
- 2) W §4 wprowadzono korektę polegającą na zamianie „siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony” na „gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk” – co jest adekwatne do charakteru obszaru.
- 3) W §6 wprowadzone zostały korekty gramatyczne i stylistyczne. Ze słowniczka usunięto skróty i ich rozwinięcia dotyczące Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Szczecinie, ponieważ w obecnym brzmieniu zarządzenia, instytucje te nie są wymieniane.

- 4) W §7 uproszczono treść zapisu poprzez usunięcie numerów i tytułów uchwał rad gmin i pozostawienie tylko listy gmin, do których studiów wprowadzane są zmiany. Taka korekta zwiększa czytelność zapisu.
- 5) W załączniku nr 2 do zarządzenia, na mapie uwidocznione zostały granice rezerwatu przyrody Słoneczne Wzgórza, dla którego w międzyczasie ustanowiony został plan ochrony uwzględniający zakres planu zadań ochronnych, określony w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.
- 6) W załączniku nr 3 do zarządzenia, zawierającym identyfikację zagrożeń istniejących i potencjalnych dla przedmiotów ochrony, wprowadzono szereg zmian korekcyjnych, redakcyjnych i gramatycznych. Poza tym:
 - przeniesiono zagrożenia związane z farmami wiatrowymi z kolumny zagrożeń potencjalnych do zagrożeń istniejących, co wiąże się z rzeczywistymi kolizjami ptaków z elektrowniami wiatrowymi na terenie już obecnie funkcjonujących farm w obszarze Natura 2000;
 - w przypadku bociana czarnego dodano jako zagrożenie potencjalne *J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych*, albowiem czynnik ten w istotnym stopniu może oddziaływać na stan siedlisk żerowiskowych;
 - w przypadku łabędzia krzykliwego przeniesiono z kolumny „zagrożenia potencjalne” do kolumny „zagrożenia istniejące” dwie spośród wymienionych tam pozycji: D02.01.01 – napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne oraz G05.11 – śmierć lub uraz w wyniku kolizji, uznano bowiem, że gatunek ten jest niemniej narażony na kolizje z liniami elektroenergetycznymi niż łabędź niemy, gęsi, bielaczek i wiele innych gatunków, dla których te zagrożenia zostały zidentyfikowane jako istniejące;
 - w przypadku kani rudej, z listy zagrożeń potencjalnych usunięto powtórzenie podwójnie wpisanego zagrożenia J03.01 – zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;
 - dla błotniaka łąkowego, co do którego nie ma wątpliwości, iż gnieździ się w obszarze w liczbie przynajmniej kilku par, dopisano powszechnie znane zagrożenia potencjalne zamiast zapisu „U nieznane zagrożenie lub nacisk”;
 - dla mewy czarnogłowej dodano istotne dla tego gatunku zagrożenia istniejące: J03.01 - zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska oraz K02.01 - zmiana składu gatunkowego (sukcesja);
 - w przypadku rybitwy czarnej usunięto z kolumny „zagrożenia istniejące”, zagrożenie G05.04 – wandalizm, wraz z opisem „płoszenie i niepokojenie ptaków wodnych wskutek nadmiernej penetracji wysp” ponieważ rybitwa czarna gnieździ się przede wszystkim na zarastających kanałach Międzyodrza a nie na zwirowych wyspach zbiorników pokopalnianych w Bielinku. Usunięto także powtórzenie zagrożenia I01 obce gatunki inwazyjne i doprecyzowano opisy zagrożeń;
 - w przypadku puchacza, z listy zagrożeń potencjalnych usunięto powtórzenie podwójnie wpisanego zagrożenia B01 – zalesianie terenów otwartych;
 - w przypadku zimorodka, w zagrożeniach istniejących zamieniono dotychczasowy wpis X – brak zagrożeń i nacisków, na bardziej zgodny ze stanem rzeczywistym U – nieznane zagrożenie lub nacisk. Z zagrożeń potencjalnych usunięto zagrożenie K02.01 – zmiana składu gatunkowego (sukcesja) razem z opisem „zmniejszenie się areału lub utratę siedlisk żerowania wskutek sukcesji

naturalnej i zarastania” albowiem w przypadku Doliny Dolnej Odry, czynniki te nie mają dla zimorodka istotnego znaczenia;

- dla wodniczki, do zagrożeń potencjalnych dodano: K05.01 – zmniejszenie płodności/depresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt oraz XE – zagrożenia i naciski spoza terytorium UE. Uznano, że w przypadku krytycznie zagrożonej populacji pomorskiej tego gatunku, wymienione zagrożenia mogą być istotnymi czynnikami powodującymi drastyczny spadek liczebności;

- w przypadku jarzębatki, w zagrożeniach istniejących zamieniono dotychczasowy wpis X – brak zagrożeń i nacisków, na bardziej zgodny ze stanem rzeczywistym U – nieznanne zagrożenie lub nacisk, co wynika z faktu niedostatecznego rozpoznania stanu populacji.

7) W załączniku nr 5 oprócz wyżej już opisanych zmian wynikających z uwag wniesionych przez Ministra Środowiska i zmian korekcyjnych, wprowadzono następujące zmiany:

- usunięto z grupy działań dotyczących utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania, działanie nr 16 o treści „Kontrola i w razie konieczności opracowanie planu ograniczenia wpływu populacji jenota i szopa pracza”, którego wykonanie było powierzone RDOŚ i PZŁ. Działanie to dopisano do działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, w zmodyfikowanej postaci: „Ocena stanu dziko żyjącej populacji norki amerykańskiej, jenota i szopa pracza i w razie stwierdzenia konieczności, opracowanie planu ograniczenia ich wpływu na przedmioty ochrony”. Jako podmiot odpowiedzialny, wskazany jest tylko Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie (który w ramach wykonywania działania może współpracować z PZŁ);

- z pozycji nr 17 (obecnie nr 13) usunięto ohara a wpisano czajkę i wodniczkę jako gatunki, dla których są dedykowane odpowiednie warianty pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych;

- do pozycji nr 22 (obecnie nr 17) dopisano bielika, błotniaka stawowego, rybołowa, żurawia, mewę małą, rybitwę rzeczną, rybitwę czarną, zimorodka, cyraneczkę i gągoła, jako gatunki, dla których wyznaczenie wymienionych w działaniu stref ciszy, może mieć istotne znaczenie, a czasem wręcz kluczowe znaczenie;

- z działania nr 24 (obecnie nr 19) usunięto czajkę ponieważ zwiększenie nadzoru Państwowej Straży Rybackiej w zakresie eliminacji kłusownictwa rybackiego, nie będzie miało wpływu na ten gatunek. W zamian dodano bielika i rybołowa, jako gatunki, dla których to działanie jest istotne. Ponadto treść działania zmieniono na następującą: „Podjęcie działań zmierzających do zintensyfikowania częstotliwości kontroli prowadzonych przez Państwową Straż Rybacką w celu wyeliminowania kłusownictwa w zasięgu siedlisk ptaków”, z jednoczesnym wskazaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie jako odpowiedzialnego za wykonania działania;

- do grupy działań dotyczących monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych, dodano działanie o treści: „Prowadzenie cyklicznych badań i analiz w zakresie zgodności sposobu użytkowania gruntów z ewidencją, ze szczególnym naciskiem na utrzymanie we właściwym stanie gruntów oznaczonych w ewidencji jako nieużytki, łąki i pastwiska oraz grunty orna (N, Ł, Ps, R). Co najmniej dwukrotnie w czasie obowiązywania planu zadań ochronnych”. Poza tym zmodyfikowano treść działań związanych z prowadzeniem monitoringu przedmiotów ochrony;

- w grupie działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, zastąpiono działania wskazujące na wdrożenie czy podjęcie monitoringu,

działaniami wskazującymi na konieczność przeprowadzenia inwentaryzacji stanowisk i siedlisk poszczególnych gatunków; Dodano tu także działanie polegające na ocenie liczebności dziko żyjącej populacji norki amerykańskiej, jenota i szopa pracza i w razie stwierdzenia konieczności, opracowaniu planu ograniczenia ich wpływu na przedmioty ochrony.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i ust. 9 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie kontynuował zapewnienie zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwości udziału w pracach związanych z opracowywaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych, poprzez powiadomienie osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk gatunków, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 o możliwości zgłaszania uwag oraz wniosków do przygotowanego projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO (zawiadomienie z dnia 19 maja 2016 r., znak: WOPN-ON.6320.4.2016.RCH, WOPN-ON.6320.5.2016.RCH, WOPN-ON.6320.10.2016.RCH).

W wyniku tego etapu procedury, 11 podmiotów zgłosiło 24 uwagi i wnioski. Ich zestawienie wraz z informacją w jaki sposób zostały rozpatrzone, zawarto w poniższej tabeli.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1	Nadleśnictwo Chojna	Informacja o braku uwag.	Brak potrzeby wprowadzania zmian w projekcie.
2	Nadleśnictwo Kliniska	Informacja o braku uwag.	Brak potrzeby wprowadzania zmian w projekcie.
3	Dominik Marchowski – opiekun ostoi IBA	W zał. 4, pkt 26, str. 56 – w związku z tym, że rybitwa czarna ma bardzo słabe oceny U1 i U2, zalecenie o utrzymaniu powierzchni siedlisk na dotychczasowym poziomie spowoduje dalsze pogorszenie tych parametrów. Znane są skuteczne sposoby ochrony czynnej tego gatunku, które w planie należałoby zapisać. Propozycja zapisu celu dla rybitwy czarnej: „zwiększanie powierzchni siedlisk lęgowych poprzez ochronę czynną”. Propozycja działania dla rybitwy czarnej: „zwiększenie powierzchni siedlisk lęgowych poprzez instalację platform gniazdowych (około 150 szt.) i utrzymywanie ich w sezonie lęgowym”. Obszar wdrażania: „Międzyodrze, Kostrzyneckie Rozlewisko”. Podmiot odpowiedzialny: „RDOŚ”.	Uwaga została uwzględniona. W zał. 4 pkt 26 preredagowano cele działań ochronnych poprzez dodanie fragmentu „zwiększenie podaży miejsc gniazdowych”. W zał. 5, w części dotyczącej ochrony czynnej siedlisk ptaków, dodano działanie o treści: „Budowa i instalacja 150 platform gniazdowych. Utrzymywanie ich w sezonie lęgowym”, wskazując miejsce realizacji i podmiot odpowiedzialny zgodnie ze złożonym wnioskiem.
4	Anna Kalecińska - ENERTRAG	Wprowadzone zapisy „Ze względu na znaczną mobilność i koncentrację ptaków, charakter ostoi oraz jej położenie w zasięgu trans granicznego korytarza migracyjnego, w Studium należy umieścić ustalenia zapewniające utrzymanie dotychczasowej drożności tras migracji i przestrzeni powietrznej w zasięgach siedlisk lęgowych, żerowiskowych oraz odpoczynkowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, poprzez niedopuszczenie do zmiany przeznaczenia i sposobu użytkowania gruntów (i w efekcie nie przeznaczanie ich pod budowę farm wiatrowych)” – nie	Istotą wskazanego ustalenia jest maksymalnie skuteczne zapewnienie właściwej ochrony przedmiotom ochrony i ich siedliskom. Ustalenie to dotyczy zarówno dotychczas zidentyfikowanych siedlisk ptaków wskazanych na załączniku graficznym nr 5a Zarządzenia RDOŚ z dnia 30 kwietnia 2014 r., jak i siedlisk przedmiotów ochrony, które zostaną zidentyfikowane podczas działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy, monitoringów stanu przedmiotów ochrony i ich

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		zostały skonkretyzowane i dookreślone. Czy organ znajduje się w posiadaniu dokumentów, które konkretnie tereny (nr działek ewidencyjnych, obręby) powinny zostać wyłączone z lokalizacji farm wiatrowych? Czy są to tereny określone z góry, czy ich określenie powinno nastąpić po przeprowadzeniu monitoringu ornitologicznego?	siedlisk, a także monitoringów wykonywanych dla potrzeb ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub na obszar Natura 2000. Z uwagi na mobilność ptaków i zmienność warunków siedliskowych w różnych latach, nie jest możliwe w tej chwili podanie wszystkich działek ewidencyjnych, których to ustalenie dotyczy.
5	ENEA Operator	Informacja o braku uwag.	Nie dotyczy.
6	Jan Balcerzak – GDOŚ	Uwaga dotyczy wykreślonego działania nr 18 i zawiera wniosek o pozostawienie zdania: „Utrzymanie powierzchni istniejących obszarów podmokłych”, poprzez powiązanie go z celami dla gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze (łabędź krzykliwy, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, zielonka, żuraw, czajka, łabędź niemy, gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęgawa, świstun, krakwa, krzyżówka, głowienka, czernica, nurogęś, łyska, kormoran, rożeniec, ogorzałka) – wówczas będzie to informacja, która nie będzie wprost ograniczeniem a wielkością referencyjną powierzchni podmokłych w obszarze.	Uwagę uwzględniono poprzez zmodyfikowanie zapisów w załączniku 4. Cele ustalone dla poszczególnych gatunków zostały uzupełnione o ekosystemy podmokłe.
7	Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A.	<p>Informacja o występowaniu w obszarze:</p> <p>1) udokumentowanych złóż surowców mineralnych obecnie eksploatowanych: w ramach obszaru górniczego Bielinek: Bielinek, Bielinek II, Bielinek III pole E i Bielinek III pole W, złoża Golice (gmina Cedynia), złoża Ognica (gmina Widuchowa);</p> <p>2) udokumentowanych złóż obecnie nie eksploatowanych: złoża Bielinek IV pole A, złoża Żelichów i Kolonia Żelichów, złoża Golice I i Golice E;</p> <p>3) tereny perspektywiczne dla udokumentowania złóż, prowadzenia odkrywkowej działalności górniczej w rejonie miejscowości Golice, Radostów, Żelichów – tereny szczegółowo określone w Studium uwarunkowań i kier. zag. przestrz. gminy Cedynia.</p> <p>Proponowane w zał. 6 wskazania do Studium gmin np. Cedynia czy Widuchowa mogą spowodować ograniczenia w zmianie użytkowania gruntów przeznaczonych wcześniej w Studium pod działalność wydobywczą istniejąca bądź planowana.</p> <p>Wniosek o zmianę tych wskazań w sposób dopuszczający zmianę przeznaczenia i użytkowania gruntów wskazanych w Suikzp gminy Cedynia i Widuchowa pod eksploatację lub perspektywicznych dla dokumentowania złóż.</p>	<p>Informację o występowaniu w obszarze złóż surowców mineralnych przyjęto do wiadomości. Zgłoszony wniosek o zmianę wskazań do dokumentów planistycznych został uwzględniony częściowo poprzez rozszerzenie listy odstępstw od ustaleń o pozwolenia wodno-prawne i koncesje wydane do dnia wejścia w życie zarządzenia zmieniającego PZO. Wprowadzone ustalenia wynikają z konieczności zapewnienia przedmiotom ochrony dotychczasowego zasięgu oraz właściwego stanu siedlisk (zarówno łąkowych, jak i żerowiskowych czy odpoczynkowych). Eksploatacja kruszyw należy do form działalności bardzo silnie ingerujących w środowisko przyrodnicze i często wywołuje negatywne skutki w stanie siedlisk gatunków znajdujących się zarówno w zasięgu obszaru kopalnianego, jak i poza jego granicami. Wprowadzone ustalenia nie oznaczają bezwzględnego zakazu prowadzenia tej formy działalności gospodarczej. O możliwości realizacji planowanych przedsięwzięć każdorazowo powinna ostatecznie rozstrzygać ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub na obszar Natura 2000.</p>
8	Polskie Stowarzyszenie Energe-	Prośba o umożliwienie aktywnego udziału w dalszych pracach nad przedmiotowymi dokumentami, ponieważ	Podobnie, jak dotychczas udział PSEW w pracach nad sporządzaniem PZO będzie

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	tyki Wiatrowej	mogą one mieć wpływ na przyszłą realizację inwestycji wiatrowych, z jednoczesną deklaracją wsparcia merytorycznego przy opracowywaniu planów zadań ochronnych.	zapewniony poprzez powiadamianie o wprowadzanych zmianach i sposobie rozpatrywania zgłoszonych uwag.
9	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Boleszkowice: należy zauważyć, że właściwa realizacja inwestycji mogących oddziaływać na obszar Natura 2000 jest zapewniona poprzez przeprowadzenie dla ww. przedsięwzięć oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, o której mowa w ustawie OOS, w szczególności w jej art. 96 ust. 1. Proponowany zapis ograniczy nie tylko możliwość budowy farm wiatrowych, podczas realizacji których przekształcona zostaje nieznaczna powierzchnia (pod fundamenty i infrastrukturę), ale również inne przedsięwzięcia, z którymi związana jest często znacznie większa powierzchnia - zmiana sposobu użytkowania.	Ustalenia zawarte w załączniku 6 do zarządzenia nie są odmową uzgodnienia warunków realizacji jakiegokolwiek inwestycji. Są wskazaniem do dokumentów planistycznych i nie wykluczają obowiązku stosowania procedur ocen oddziaływania na środowisko czy na obszar Natura 2000. Dotychczasowe badania nad wpływem farm wiatrowych na ptaki jednoznacznie dowodzą ich wysokiej kolizyjności w przypadkach lokalizacji elektrowni na terenach intensywnie przez ptaki wykorzystywanych. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry, wyznaczony wzdłuż głównej osi międzynarodowego szlaku wędrówkowego (a także lokalnych, regionalnych i ponadregionalnych korytarzy migracyjnych), w całości jest obszarem bardzo intensywnie wykorzystywanym przez awifaunę. Na ten wysoki stopień wykorzystywania składa się także bogata mozaika atrakcyjnych dla ptaków terenów lęgowych i żerowiskowych. Powyższe oznacza, że cały obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry, wyznaczony specjalnie dla ochrony populacji 51 gatunków ptaków uznanych za przedmioty ochrony, powinien być zabezpieczony przed negatywnymi oddziaływaniami wysoce kolizyjnych przedsięwzięć. Temu właśnie celowi mają służyć proponowane ustalenia wywodzące się z zasady przeczności.
10	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Cedynia: fakt wyznaczenia jakiegoś obszaru w Studium pod lokalizację danej inwestycji nie jest równoznaczny z jej zrealizowaniem. Wykazanie zgodności przeznaczenia terenu z planowanym przedsięwzięciem jest jednym z wymogów na etapie mpzp. Decyzja o warunkach jego realizacji podejmowana jest jednak w wyniku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w sytuacji wykazania braku negatywnego wpływu na środowisko, w tym elementy przyrodnicze. Należy zauważyć, że właściwa realizacja inwestycji mogących oddziaływać na obszar Natura 2000 jest zapewniona poprzez przeprowadzenie dla ww. przedsięwzięć oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, o której mowa w ustawie OOS, w szczególności w jej art. 96 ust. 1. Proponowany zapis ograniczy nie tylko możliwość budowy farm wiatrowych, podczas realiza-	Jak wyżej.

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		cji których przekształcona zostaje nieznaczna powierzchnia (pod fundamenty i infrastrukturę), ale również inne przedsięwzięcia, z którymi związana jest często znacznie większa powierzchniowo zmiana sposobu użytkowania.	
11	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Chojna: należy zauważyć, że właściwa realizacja inwestycji mogących oddziaływać na obszar Natura 2000 jest zapewniona poprzez przeprowadzenie dla ww. przedsięwzięć oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, o której mowa w ustawie OOS, w szczególności w jej art. 96 ust. 1. Proponowany zapis ograniczy nie tylko możliwość budowy farm wiatrowych, podczas realizacji których przekształcona zostaje nieznaczna powierzchnia (pod fundamenty i infrastrukturę), ale również inne przedsięwzięcia, z którymi związana jest często znacznie większa powierzchniowo zmiana sposobu użytkowania.	Jak wyżej.
12	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Goleniów – jak wyżej.	Jak wyżej.
13	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Gryfino – jak wyżej.	Jak wyżej.
14	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Kołbaskowo – jak wyżej.	Jak wyżej.
15	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Mieszkowice – jak wyżej.	Jak wyżej.
16	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Moryń – jak wyżej.	Jak wyżej.
17	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium miasta Szczecin – jak wyżej.	Jak wyżej.
18	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga dot. wskazania nr 3 do zmiany Studium gminy Widuchowa – jak wyżej.	Jak wyżej.
19	Pan Bartosz Barański i Pani Marianna Barańska	Uwaga o braku bezpośredniej informacji na temat możliwości składania uwag, z zarzutem celowego i ciągłego działania RDOS w stosunku do opiniodawców.	Uwaga bezpodstawa – informacja o możliwości zapoznania się z projektem zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych została wysłana e-mailem w dniu 19.05.2016 r. o godz. 12:38 na adresy: Pana Barańskiego i Pani Marianny Barańskiej wskazane przez zainteresowanych w oświadczeniach ZLW. Tego samego dnia o godz. 13:06 otrzymali-

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			śmy potwierdzenie przeczytania wiadomości przez Pana Barańskiego. Od Pani Barańskiej nie przyszło żadne potwierdzenie ale też wiadomość nie została odrzucona przez serwer.
20	Pan Bartosz Barański i Pani Marianna Barańska	Wniosek o usunięcie terenu gospodarstwa Wnioskodawców (działki: 403, 404/3, 407/2, 409, 410/1, 410/2, 413, 414, 415, 417, 419/2, 420/1, 420/5, 420/6, 421, 424) o łącznej powierzchni ponad 720 ha z obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Odry z uwagi na bezpodstawne naruszenie prawa własności. Zdaniem Wnioskodawców, wobec restrykcji wynikających z PZO oraz projektu jego zmiany, gospodarstwo rodzinne nie będzie mogło już dłużej funkcjonować i zbankrutuje.	Uwaga nie uwzględniona. Zgodnie z art. 27a ustawy o ochronie przyrody, wyznaczenie obszaru specjalnej ochrony ptaków, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska. Objęcie zasięgiem obszaru Natura 2000 działek Wnioskodawców nie stanowi naruszenia prawa własności. Naruszenia takiego nie stanowi również ustanowienie Planu zadań ochronnych albowiem Wnioskodawcy nadal mają prawo użytkować grunty na wskazanych działkach w sposób zgodny z ich przeznaczeniem określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako łąki kośne.
21	Pan Bartosz Barański i Pani Marianna Barańska	Uwaga dot. błędnego doboru dokumentacji źródłowej, na której oparto dane zawarte w projekcie PZO, w szczególności nie zweryfikowanie metodologii zbierania określonych danych dotyczących ptaków, jak również oparcie się na źródłach nieaktualnych, niepublikowanych bądź rażąco sprzecznych z innymi dostępnymi źródłami. W opinii wnoszących uwagi, autorzy projektu celowo nie uwzględnili wszystkich monitoringu i opinii różnych autoritetów mających duże doświadczenie w kwestiach awifauny, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Gospodarstwa.	Zgłoszona uwaga jest zbyt ogólnikowa, by można było się do niej precyzyjnie odnieść. Materiały źródłowe, w oparciu o które sporządzono PZO były zbierane przez doświadczonych ornitologów, nierzadko związanych z przedmiotowym terenem od wielu lat. W opinii RDOS, nie zasługują oni na tak negatywną opinię a zgromadzone przez nich dane na dyskredytację. Niezależnie od rozbieżności poglądów na temat metodyki badań czy liczebności poszczególnych gatunków ptaków, bezdyskusyjny jest fakt, że łąki w rejonie Komarowa są siedliskiem wielu gatunków ptaków lęgowych i migrujących będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 PLB320003. Niezależnie od tego czy podczas prowadzonych liczeń derkacz odzywał się w liczbie 10, 20 czy 30 samców, obowiązek aktywnej ochrony jego siedlisk jest taki sam.
22	Pan Bartosz Barański – Prezes Zarządu Elektrowni Wiatrowej Komarowo Sp. z o.o.	Informacja o zamiarze budowy elektrowni wiatrowej na działkach nr 407/2, 408, 409, 413, 414, 415, 419/1, 419/2, 420/1, 420/2, 420/3, 420/5, 420/6 obrębu Komarowo w gminie Goleniów oraz o podjęciu przez Zgłaszającego szeregu działań i nakładów finansowych na efektywne zakończenie inwestycji we właściwym czasie.	Informacja została przyjęta do wiadomości.
23	Pan Bartosz Barański – Prezes Zarządu Elek-	Zgłaszający po raz kolejny (po uwagach z 2012 i 2014 r.) kwestionuje Plan i zmiany Planu w zakresie w jakim prowadzi on do zniweczenia wysiłków inwesty-	Zgłaszający nie wskazał konkretnych kwestionowanych ustaleń ani proponowanego przez siebie sposobu przeciwdziałania ziden-

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	trowni Wiatrowej Komarowo Sp. z o.o.	cyjnych Zgłaszającego oraz naruszenia praw nabytych, w tym prawa własności. W przypadku kontynuacji tych działań Zgłaszający rozważy podjęcie odpowiednich kroków prawnych.	tyfikowanym zagrożeniom. Zdaniem RDOŚ ustalenia planu nie naruszają prawa własności ani też nie naruszają praw nabytych. Sam fakt opracowania i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem terenów pod budowę elektrowni wiatrowych nie jest równoznaczny z faktem, że te elektrownie będą mogły powstać. Wynika to z ustaleń §8 Uchwały nr XXI/245/12 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie zmiany mpzp gminy Goleniów w obrębie ew. Komarowo, a także z obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na etapie wydawania decyzji środowiskowej.
24	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie	W tabeli „działania ochronne...” należy zawrzeć uwagę ogólną (np. w postaci odnośnika do nagłówka kolumny „Działania ochronne”: „Proponowane działania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW związanych z ochroną przeciwpowodziową, w tym uprawnień opisanych w art. 88 litera 1 ust. 7 ustawy Prawo Wodne”.	Uwagę uwzględniono. Do nazwy bloku działań dotyczących utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania dodano przypis „2)” o treści: „W sytuacji gdy nie jest możliwe inne rozwiązanie, zaplanowane działania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW związanych z ochroną przeciwpowodziową, w tym uprawnień opisanych w art. 88 litera 1 ust. 7 pkt 7 ustawy Prawo Wodne”.

W toku dalszych konsultacji, w dniu 19 września 2016 r. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska złożyła kolejne uwagi:

- 1) uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla bąka - O ile pamiętam z informacji, które otrzymaliśmy z RDOS poziom pozyskania ptaków w trakcie polowań w obszarach ptasich jest właściwie żaden. Powstaje pytanie, czy faktycznie mamy do czynienia z istniejącym zagrożeniem.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry odbywają się polowania na gatunki łowne (zarówno ptaki, jak i ssaki). Wskazane zagrożenie dotyczy płoszenia przedmiotów ochrony podczas odbywania polowań w pobliżu miejsc rozrodu i ryzyka zwiększenia ich śmiertelności zarówno wskutek płoszenia np. młodych, jeszcze nielotnych ptaków, jak i ich przypadkowego postrzelenia. W celu uniknięcia podobnych przypadków nieporozumień, treść opisu zagrożenia doprecyzowano w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu bąków.*

- 2) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla czapli białej – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry odbywają się polowania na gatunki łowne (zarówno ptaki, jak i ssaki). Wskazane zagrożenie dotyczy płoszenia przedmiotów ochrony podczas odbywania polowań w pobliżu miejsc koncentracji gatunku, a także ryzyka zwiększenia ich śmiertelności wskutek np. przypadkowego postrzelenia. W celu uniknięcia podobnych przypadków nieporozumień, treść obecnego opisu zagrożenia została nieco

zmodyfikowana w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji czapli.*

- 3) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla łabędzia krzykliwego – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji łabędzi.*
- 4) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla bielaczka – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji bielaczków.*
- 5) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *G01.01 motorowe sporty wodne dla bielaczka - mam wątpliwości, czy w okresie zimowania gatunku faktycznie może dojść do płoszenia z uwagi na sportowe wykorzystanie obszaru.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: uwaga słuszna, usunięto zagrożenia G01.01.01 i H06.01.01 wraz z opisem do nich.
- 6) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia potencjalnego *B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew dla trzmielojada - mam wątpliwości czy to jest czynnik negatywnie oddziałujący na trzmielojada.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: uwaga słuszna, usunięto z tej pozycji zagrożenie B02.04.
- 7) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia potencjalnego *B02.4 usuwanie martwych i umierających drzew dla kani czarnej – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej.
- 8) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia potencjalnego *B02.4 usuwanie martwych i umierających drzew dla kani rudej – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej.
- 9) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia potencjalnego *B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew dla bielika – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: w tym przypadku pozostawiono kwestionowane zagrożenie, dodając jednocześnie nowy opis: *utrudnienia w zdobywaniu pożywienia wskutek wycinania starych, martwych i obumierających drzew wykorzystywanych przez bieliki jako czatownie.*
- 10) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla błotniaka stawowego – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków związane z polowaniami na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i żerowania błotniaków.*
- 11) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla żurawia – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i miejsc koncentracji żurawi.*

- 12) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla puchacza – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i żerowania puchaczy.*

- 13) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia potencjalnego *XE zagrożenia i naciski spoza terytorium UE dla wodniczki – zatem pytanie, czy w ogóle jest sens o tym pisać, skoro możliwość podejmowania działań jest żadna.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: zdaniem tutejszego organu, pomimo, iż możliwości przeciwdziałania wskazanym zagrożeniom są znikome, to jednak zagrożenia te istnieją i między innymi uzasadniają tragiczny stan populacji gatunku.

- 14) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla łabędzia niemego – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i miejsc koncentracji łabędzi.*

- 15) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla gęsi zbożowej – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji gęsi.*

- 16) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla gęsi białoczelnej – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji gęsi.*

- 17) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla gęgawy – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji gęsi.*

- 18) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla świstuna – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji świstunów.*

- 19) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla krakwy – jak wyżej.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i miejsc koncentracji krakwy.*

- 20) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla krzyżówki – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji krzyżówek.*
- 21) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla głowienki – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i miejsc koncentracji głowienek.*
- 22) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla czernicy – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w pobliżu miejsc rozrodu i miejsc koncentracji czernic.*
- 23) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla nurogęsi – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji nurogęsi.*
- 24) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla łyski – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji łysiek.*
- 25) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla kormorana – mam duże wątpliwości, czy w związku z obecną sytuacją tego gatunku faktycznie wskazane zagrożenia mają większe znaczenie... a ponadto jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: niezależnie od rozmiarów oddziaływania, zagrożenie istnieje w kontekście celów, dla których wyznaczony został obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry (§4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów ochrony ptaków: *celami wyznaczenia obszarów, o których mowa w §2, są: ochrona populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów).*
- 26) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla rożeńca – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji rożeńców.*
- 27) Uwaga do załącznika nr 3, zagrożenia istniejącego *F03.01 polowanie dla ogorzalki – jak wyżej.*
Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej, przy czym treść opisu zmieniono w następujący sposób: *płoszenie i zwiększenie śmiertelności ptaków wskutek polowań na gatunki łowne w miejscach koncentracji ogorzalek.*
- 28) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla bąka (*...poprzez ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie liczebności populacji gatunku oraz utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie*) - *Wydaje mi się, że*

prościej byłoby wskazać konkretnie, co się chce poprawić w parametrze „stan siedliska”. Albo zostawić wyłącznie kwestie utrzymania populacji (co będzie wiązało się z działaniami wskazanymi w kolejnych załącznikach).

Sposób rozpatrzenia uwagi: treść działania zmodyfikowano w następujący sposób: *Utrzymanie liczebności populacji łęgowej gatunku w obszarze Natura 2000 na poziomie przynajmniej 39 odżywiających się samców. Poprawa oceny parametru „stan siedliska” (z UI na FV) oraz utrzymanie parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV.*

- 29) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla czapli białej (*Utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez utrzymanie stanu uwodnienia jego siedlisk /okresowo zalewanych łąk/ oraz utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie, a także ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie liczebności populacji gatunku*) - *Wg mnie to opis, jaki trudno uznać za cel. Wydaje się, że prościej, i bardziej klarownie, byłoby po prostu wskazać np. powierzchnię żerowisk...*

Sposób rozpatrzenia uwagi: treść celu ograniczono do zdania: *Utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku. W obszarze takim, jak Dolina Dolnej Odry, wobec ogromnej dynamiki zmian siedliskowych, praktycznie nie ma możliwości wyliczenia dokładnej powierzchni żerowisk czapli białej. Każda próba wyliczeń byłaby obciążona bardzo dużym błędem.*

- 30) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla bociana czarnego (*Utrzymanie właściwego stanu ochrony poprzez utrzymanie siedlisk łęgowych i żerowiskowych /śródlęśnych cieków i mokradeł oraz okresowo zalewanych nadrzecznych łąk/ oraz utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych przynajmniej na dotychczasowym poziomie, a także ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie liczebności populacji gatunku*) – jak wyżej.

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej.

- 31) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla łabędzia krzykliwego (*4) ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie liczebności populacji gatunku*) – *wskazanie takich celów jest bardzo mało konkretne.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej.

- 32) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla bielaczka (*Utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku poprzez utrzymanie siedlisk odpowiednich dla zimowania gatunku /rzek ze starorzeczami, jezior/ na niezmienionym poziomie jakości i powierzchni, ograniczenie przyłowy w sieci rybackie – głównie jezioro Dąbie oraz utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie*) – jak wyżej.

Sposób rozpatrzenia uwagi: jak wyżej.

- 33) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla trzmiełojada (*utrzymanie parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV, poprzez ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie liczebności populacji gatunku oraz utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie*) – jak wyżej, i podobnie do zapisów poniżej, czyli do podobnie brzmiącego celu przewidzianego dla kani czarnej, kani rudej, bielika, błotniaka stawowego, derkacza, żurawia, czajki, mewy czarnogłowej, mewy małej, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, rybitwy czarnej, puchacza, zimorodka, podróżniczka, wodniczki, jarzębatki, łabędzia

niemego, gęsi zbożowej, gęsi białoczelnej, gęgawy, świstuna, krakwy, krzyżówki, głowienki, czernicy, nurogęsi, łyski, kormorana, rożeńca, ogorzałki i ohara.

Sposób rozpatrzenia uwagi: treść zapisu zmodyfikowano w następujący sposób:

- dla trzmielojada - *uzupełnienie stanu wiedzy o wielkości populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Utrzymanie powierzchni siedlisk żerowiskowych (łąk, pastwisk i nieużytków) w stanie ekstensywnego użytkowania przynajmniej na dotychczasowym poziomie;*
- dla kani czarnej – *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i jego liczebności na poziomie nie mniejszym niż 7 par;*
- dla kani rudej - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i jego liczebności na poziomie nie mniejszym niż 25 par;*
- dla bielika - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie nie mniejszym niż 19 par;*
- dla błotniaka stawowego - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie nie mniejszym niż 65 par;*
- dla derkacza - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 366 odzywających się samców;*
- dla żurawia - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 120 par;*
- dla czajki – *poprawa ocen parametrów „stan populacji”, „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” (z U1 na FV);*
- dla mewy czarnogłowej - *poprawa ocen parametrów „stan populacji” i „perspektywy ochrony” (z U1 na FV) oraz utrzymanie oceny parametru „stan siedliska” na poziomie FV;*
- dla mewy małej – *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla rybitwy rzecznej - *poprawa ocen parametrów „stan populacji”, „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” (z U1 na FV);*
- dla rybitwy białoczelnej - *poprawa ocen parametrów „stan populacji”, „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” (z U1 na FV);*
- dla rybitwy czarnej - *poprawa ocen parametrów „stan populacji” i „perspektywy ochrony” (z U2 na U1) oraz oceny parametru „stan siedliska” (z U1 na FV);*
- dla podróżniczka - *poprawa ocen parametrów „stan populacji”, „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” (z U1 na FV);*
- dla wodniczki - *poprawa ocen parametrów „stan siedliska” (z U2 na U1) oraz utrzymanie parametru „perspektywy ochrony” przynajmniej na poziomie U1;*
- dla jarzębatki - *poprawa ocen parametrów „stan populacji” i „stan siedliska” (z U1 na FV) oraz utrzymanie oceny parametru „perspektywy ochrony” (FV);*
- dla łabędzia niemego - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 90 par;*

- dla gęsi zbożowej - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla gęsi białoczelnej - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla gęgawy - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla świstuna - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla krakwy - *poprawa ocen parametrów „stan populacji” i „stan siedliska” (z UI na FV) oraz utrzymanie oceny parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV;*
- dla krzyżówki - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla głowienki - *poprawa oceny parametru „stan siedliska” (z UI na FV) oraz utrzymanie ocen parametrów „stan populacji” i „perspektywy ochrony” na poziomie FV;*
- dla czernicy - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla nurogęsi - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla łyski - *poprawa ocen parametrów „stan populacji”, „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” (z UI na FV);*
- dla kormorana – *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla rożeńca - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla ogorzałki - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku;*
- dla ohara - *utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 19 par.*

34) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla kropiatki (*Pogłębienie stanu wiedzy o wielkości populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Poprawa oceny parametru „stan siedliska” /z UI na FV/ oraz utrzymanie parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV poprzez minimalizowanie zagrożeń, w tym utrzymanie powierzchni siedlisk lęgowych /mozaiki podmokłych łąk i nieużytków z szuwarami wielkoturzycowymi oraz łozowiskami/, a także utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie*) – słowo „pogłębienie” zastąpić słowem „uzupełnienie”, a ponadto jak wyżej.

Sposób rozpatrzenia uwagi: dotychczasową treść zmieniono w następujący sposób: *uzupełnienie stanu wiedzy o wielkości populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Poprawa oceny parametru „stan siedliska” (z UI na FV) oraz utrzymanie parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV.*

35) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla zielonki (*Pogłębienie stanu wiedzy o wielkości populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Utrzymanie ocen parametrów „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” na poziomie FV poprzez minimalizowanie zagrożeń, w tym utrzymanie powierzchni siedlisk lęgowych /mozaiki podmokłych łąk i nieużytków z szuwarami wielkoturzycowymi oraz płytkimi starorzeczami/, a także utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie*) - słowo „pogłębienie” zastąpić słowem „uzupełnienie”, a ponadto jak wyżej.

Sposób rozpatrzenia uwagi: dotychczasową treść zmieniono w następujący sposób: *uzupełnienie stanu wiedzy o wielkości populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Poprawa oceny parametru*

„stan siedliska” (z U1 na FV). Utrzymanie ocen parametrów „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” na poziomie FV.

- 36) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla puchacza (*Pogłębienie stanu wiedzy o wielkości populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Utrzymanie ocen parametrów „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” na poziomie FV poprzez utrzymanie mozaiki ekosystemów /lasów, zadrzewień, łąk, pastwisk, pól uprawnych i nieużytków z ciekami i zbiornikami wodnymi/, a także utrzymanie drożności tras migracji i dostępności miejsc żerowiskowych na dotychczasowym poziomie, zapewnienie stałej dostępności przynajmniej 10 miejsc gniazdowych i ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie liczebności populacji gatunku*) - słowo „pogłębienie” zastąpić słowem „uzupełnienie”, a ponadto jak wyżej.

Sposób rozpatrzenia uwagi: dotychczasową treść zmieniono w następujący sposób: *uzupełnienie stanu wiedzy o wielkości populacji gatunku w obszarze Natura 2000. Utrzymanie ocen parametrów „stan siedliska” i „perspektywy ochrony” na poziomie FV.*

- 37) Uwaga do załącznika nr 4, celu działań ochronnych dla zimorodka (*Pogłębienie stanu wiedzy o uwarunkowaniach funkcjonowania populacji gatunku w obszarze /zagrożeniach istniejących/. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 40-60 par. Poprawa oceny parametru „stan siedliska” /z U1 na FV/ poprzez umożliwienie dalszego unaturalniania się brzegów wód i zapewnienie stałej obecności skarp oraz zadrzewień nadwodnych. Utrzymanie parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV poprzez ograniczenie czynników mogących powodować zmniejszenie się populacji gatunku*) - - słowo „pogłębienie” zastąpić słowem „uzupełnienie”, a ponadto jak wyżej.

Sposób rozpatrzenia uwagi: dotychczasowa treść zmieniono na następującą: *uzupełnienie stanu wiedzy o uwarunkowaniach funkcjonowania populacji gatunku w obszarze (zagrożeniach istniejących). Utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 40-60 par. Poprawa oceny parametru „stan siedliska” (z U1 na FV). Utrzymanie parametru „perspektywy ochrony” na poziomie FV.*

- 38) Uwaga do załącznika nr 5, działania nr 11 przewidzianego dla: bociana czarnego, trzmielojada, kani czarnej, kani rudej, bielika i puchacza (*W miarę możliwości wzmożenie patroli przez służby leśne mające na celu ograniczenie nielegalnych przejazdów motocrossowych na terenach leśnych*), w części dotyczącej obszaru wdrażania (*Cały obszar Natura 2000*) – *Raczej tereny leśne (?) w obszarze Natura 2000.*

Sposób rozpatrzenia uwagi: zmieniono zapis dotyczący obszaru wdrażania zgodnie z dyspozycją.

Po zakończeniu tego etapu opracowywania kolejnego projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOS, obwieszczeniem z dnia 25 października 2017 r., znak: WOPN-ON.6320.10.2016.RCh, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS. Treść obwieszczenia została podana do publicznej wiadomości poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 27 października 2016 r.,

- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 25 października 2016 r. do 28 listopada 2016 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim – KURIER SZCZECIŃSKI, opublikowane w dniu 27 października 2016 r.,
- rozesłanie pocztą tradycyjną oraz elektroniczną do wszystkich urzędów gmin i starostw, a także do innych podmiotów związanych z przedmiotowym obszarem Natura 2000.

Konsultacje społeczne trwały do dnia 25 listopada 2016 r. Na tym etapie procedury wpłynęło 16 pism zawierających 60 uwag i wniosków ze strony następujących podmiotów:

- 1) Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych,
- 2) Enea Operator,
- 3) Nadleśnictwo Gryfino,
- 4) Nadleśnictwo Kliniska,
- 5) Nadleśnictwo Mieszkowice,
- 6) Nadleśnictwo Chojna,
- 7) Burmistrz Gminy Goleniów,
- 8) Gospodarstwo Rolne Komarowo,
- 9) Urząd Miejski w Cedyni,
- 10) Gmina Chojna,
- 11) Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie,
- 12) Wojskowe Koło Łowieckie „Dublet”,
- 13) Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej,
- 14) Elektrownia Wiatrowa Komarowo,
- 15) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
- 16) Land Brandenburg – Ministerium für Ländliche Entwicklung, Umwelt Und Landwirtschaft.

Szczegółowe informacje o sposobie rozpatrzenia wszystkich uwag znajdują się w tabeli poniżej:

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1	Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych (22.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 6 - wnioski o usunięcie wskazań nr 2 i 3 przewidzianych dla Studium uwarunkowań (...) gminy Cedynia, Studium uwarunkowań (...) gminy Gryfino i Studium uwarunkowań (...) gminy Widuchowa, z uwagi na fakt iż nie dopuszczenie do zmiany przeznaczenia gruntów nie spowoduje w efekcie tylko nie przeznaczanie ich pod budowę farm wiatrowych ale spowoduje niemożność jakiegokolwiek zmiany przeznaczenia gruntów w granicach obszaru w	Uwaga została uwzględniona poprzez wprowadzenie istotnych modyfikacji w treści kwestionowanych wskazań. Zasięg terenów objętych wskazaniem ochronnym nr 2 ograniczono do łąk, pastwisk, naturalnych nieużytków i gruntów ornych (tylko w przypadku położenia w zasięgu siedlisk ptaków określonych w załączniku nr 5a). Istotnie rozwinęto także katalog

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>tym np. podjęcia eksploatacji kruszywa.</p> <p>Jeżeli zamiarem wskazania 3 miałyby być jedynie nieprzeznaczenie gruntów pod budowę farm wiatrowych należałoby zmienić jego zapis np. na:</p> <p><i>„3) Ze względu na znaczną mobilność i koncentrację ptaków, charakter ostoi oraz jej położenie w zasięgu transgranicznego korytarza migracyjnego, w Studium należy umieścić ustalenia zapewniające utrzymanie dotychczasowej drożności tras migracji i przestrzeni powietrznej w zasięgach siedlisk przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (łęgowych, żerowiskowych, odpoczynkowych i łącznikowych między nimi), poprzez nieprzeznaczenie gruntów pod budowę farm wiatrowych”.</i></p> <p>Natomiast proponowane brzmienie wskazania 3), sformułowane przez użycie słów: „poprzez niedopuszczenie do zmiany przeznaczenia i sposobu użytkowania gruntów” stanowi ograniczenie dla innych działań, przedsięwzięć, które prawnie są dopuszczone i nie oddziałują negatywnie na przedmioty ochrony.</p> <p>... Dopuszczenie we wskazaniu 2 do zmiany przeznaczenia gruntów jedynie posiadających koncesję nie zmienia sytuacji gruntów dla których rozpoczęto już procedury zmierzające do uzyskania decyzji środowiskowej a także innych terenów przyszłościowych zarówno udokumentowanych jak i perspektywicznych.</p>	<p>odstępstw od tego wskazania.</p> <p>Również treść wskazania 3 została zmieniona w sposób nawiązujący do intencji wnioskodawcy.</p> <p>Utrzymanie pozostałych ustaleń jest niezbędne dla powstrzymania dalszego spadku zasięgu siedlisk łęgowych i żerowiskowych gatunków ptaków, dla których wyznaczono przedmiotowy obszar Natura 2000, jak również dla utrzymania nie pogorszonego stanu przedmiotów ochrony.</p>
2	<p>Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych (22.11.2016)</p>	<p>Złóża kruszyw podlegają ochronie. Zgodnie z działem VII ustawy o ochronie środowiska:</p> <p><i>Art. 125. Złóża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.</i></p> <p><i>Art. 126. 1. Eksploatację złóż kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny,</i></p> <p><i>2. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.</i></p> <p>Każda planowana inwestycja mogąca oddziaływać na środowisko wymaga przeprowadzenia oddziaływania</p>	<p>Konieczność ochrony siedlisk ptaków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej wynika z przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, a także z przepisów krajowych, w tym: z art. 5 pkt 2b, 27a ust. 1, 28 ust. 5, 28 ust. 10 pkt 5 oraz art. 33 ustawy o ochronie przyrody, jak również z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25, poz. 133, zm. Dz. U. z 2012 r. poz. 358).</p> <p>W kontekście przytoczonych wyżej przepisów, zachowanie lub odtworzenie siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, jest priorytetem w stosunku do wszelkich innych działań w tym obszarze, zwłaszcza do tych z działań, które mogą przyczynić się do pogorszenia stanu przedmiotów ochrony</p> <p>Wskazania zawarte w załączniku nr 6 do</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		na środowisko i dopiero gdy z raportu i oceny wyników niemożność realizacji danego przedsięwzięcia to nie będzie ono mogło być zrealizowane. Natomiast powyższy zapis podobnie jak i wcześniejszy spowoduje niemożność zmiany przeznaczenia gruntów na inne cele w tym pod zakład górniczy (kopalnię).	zarządzenia w sprawie PZO, określają zasięgi terenów z siedliskami ptaków wymagającymi ochrony na podstawie wyżej określonych przepisów i nie wykluczają możliwości prowadzenia postępowań z zakresu ocen oddziaływania konkretnych przedsięwzięć na środowisko.
3	Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych (22.11.2016)	<p>... Ponownie uprzejmie informuję, że na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry (lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie) występują;</p> <p>1. udokumentowane złoża surowców mineralnych obecnie eksploatowane: w ramach obszaru górniczego Bielinek: złoża: Bielinek, Bielinek II, Bielinek III pole E i Bielinek III pole W, złoża Golice (gmina Cedynia), złoża Ognica (gmina Widuchowa),</p> <p>2. złoża udokumentowane obecnie nie eksploatowane (złoża „Bielinek IV pole A” obszary udokumentowanych złóż w miejscowości Żelichów (złoża Żelichów” i Kolonia Żelichów”, złoża Golice 1 i Golice E, „Daleszewo”,</p> <p>3. tereny perspektywiczne dla dokumentowania złóż, prowadzenia odkrywkowej działalności górniczej w rejonie miejscowości Golice, Radostów, Żelichów - tereny szczegółowo określone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cedynia”.</p> <p>Przy ostatniej zmianie projektów zmian planów zadań ochronnych Spółka wносиła już pismem z dnia 6 czerwca 2016 r. o zmianę podobnie sformułowanych wskazań do dokumentów planistycznych, lecz uwagi nasze nie zostały uwzględnione.</p> <p>Nie można bowiem uznać, że dopuszczenie we wskazaniu 2) do zmiany przeznaczenia gruntów dla których wydana już została koncesja jest działaniem, o które wносиła Spółka i nie chroni ono terenów udokumentowanych złóż, nawet tych dla których jest już opracowany Raport i wszczęte zostało postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</p> <p>Zgodnie z § 3 Rozporządzenia MŚ z dnia 17.02.2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zakres prac koniecznych do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych obejmuje między innymi ustalenie, w oparciu o analizę istniejących dokumentów planistycznych wskazań do zmiany tych studiów lub planów, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ustawy.</p>	Sposób rozpatrzenia uwagi jak w poz. 1 i 2.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>Przytoczone powyżej zapisy załącznika nr 6 do projektu planu wykraczają poza zakres prawa i należy je usunąć, gdyż mogą one spowodować ograniczenia w zmianie użytkowania gruntów przeznaczonych wcześniej w Studium pod działalność wydobywczą istniejącą bądź planowaną a zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa działalność taka po spełnieniu określonych warunków może być prowadzona.</p> <p>W związku z powyższym Spółka wnosi o usunięcie tych wskazań. Prawo dopuszcza zmianę przeznaczenia i użytkowania gruntów również na obszarach Natura 2000, gdy z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony.</p> <p>Dla właściwych wskazań koniecznym jest dokładna analiza Studium i innych dokumentów planistycznych każdej z Gmin i ustalenie w oparciu o tą analizę wskazań do zmiany tych studiów i planów, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Prosimy ponadto o poinformowanie o sposobie uwzględnienia naszych wniosków.</p>	
4	Enea Operator (23.11.2016)	Brak uwag.	Brak konieczności rozpatrywania i dokonywania zmian w projekcie.
5	Nadleśnictwo Gryfino (23.11.2016)	Brak uwag.	Brak konieczności rozpatrywania i dokonywania zmian w projekcie.
6	Nadleśnictwo Kliniska (24.11.2016)	Brak uwag.	Brak konieczności rozpatrywania i dokonywania zmian w projekcie.
7	Nadleśnictwo Mieszkowice (24.11.2016)	Uwaga do Załącznika 5, działania nr 4 dotyczącego poprawy warunków gniazdowania puchacza poprzez wykonanie i utrzymywanie przez cały okres realizacji sztucznych gniazd (do 9 szt.) – należy dokładnie określić zakres odpowiedzialności finansowej i merytorycznej podmiotów. Nadleśnictwo włączy się w realizację działania ochronnego jedynie w przypadku możliwości pozyskania środków zewnętrznych przez organizacje zajmujące się ochroną przyrody.	W projekcie zarządzenia, jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie wskazanego obok działania, został wpisany Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z właściwym miejscowo nadleśniczym lub właścicielem gruntów. Z tego zapisu jednoznacznie wynika, że głównym podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działania jest RDOŚ. To na nim głównie ciąży obowiązek zaplanowania lokalizacji, zapewnienia finansowania i realizacji całego działania, a także uzyskania akceptacji właścicieli lub zarządców gruntów. Jeśli któreś ze sztucznych gniazd będzie miało być posadowione na gruntach Nadleśnictwa Mieszkowice, RDOŚ będzie wykonywał wszystkie te czynności w poro-

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			zumieniu z nim. Nie wyklucza to jednak możliwości szerszego współdziałania ze strony Nadleśnictwa, o ile tylko wykaże taką inicjatywę.
8	Nadleśnictwo Chojna (25.11.2016)	Brak uwag.	Brak konieczności rozpatrywania i dokonywania zmian w projekcie.
9	Burmistrz Gminy Goleniów (25.11.2016)	Uwaga do załącznika 6 - W punkcie 4 załącznika nr 6 - nie podano wszystkich zmian do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleniów. Ostatnia zmiana została uchwalona Uchwałą Nr XVII/188/16 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goleniów.	Zaktualizowano informacje dotyczące kolejnych uchwał Rady Miejskiej w Goleniowie przyjmujących zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleniów. Zmiany te nie dotyczą obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Odry.
10	Burmistrz Gminy Goleniów (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 6 - punkt 4 ust 1 - w obowiązującym obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goleniów zaznaczony jest przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia.	Uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie zmiany treści wskazania nr 2 na następującą: „Z uwagi na kluczowe znaczenie terenów otwartych i podmokłych dla ptaków, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, konieczne jest umieszczenie w Studium ustaleń, które zapewnią utrzymanie dotychczasowego zasięgu siedlisk lęgowych i żerowiskowych poszczególnych gatunków ptaków, w szczególności poprzez utrzymywanie dotychczasowego przeznaczenia i sposobu użytkowania łąk, pastwisk, naturogeniczných nieużytków i gruntów ornych (w przypadku położenia w zasięgu siedlisk ptaków określonych w załączniku nr 5a), dbając jednocześnie o zapewnienie prawidłowego, zbliżonego do warunków naturalnych, uwodnienia siedlisk hydrogenicznych i tym samym nie przeznaczanie tych gruntów ich na inne cele (w tym pod zalesienia, zabudowę, eksploatację kruszyw, zakładanie upraw rolnych, plantacje drzew, krzewów lub roślin energetycznych). Ustalenie nie dotyczy: - obszarów zwartej zabudowy miejscowości, - działek, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia wydane zostały pozwolenia na budowę, decyzje o warunkach zabudowy, decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia wodnoprawne lub koncesje, - obszarów przeznaczonych pod zabudowę

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			<p>w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących lub wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia,</p> <p>- studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uzgodnionych przez RDOŚ w okresie od 30 kwietnia 2014 r. do dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia, a także</p> <p>- inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych."</p>
11	Burmistrz Gminy Goleniów (25.11.2016)	<p>Uwaga do załącznika nr 6 - zgodnie z Uchwałą Nr XXI/245/12 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Goleniów w obrębie ewidencyjnym Komarowo (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego poz. 1840 z dnia 06 sierpnia 2013r.) w obrębie geodezyjnym Komarowo znajduje się teren przeznaczony pod zespół maksymalnie 20 elektrowni wiatrowych o mocy do 60 MW, w skład których wchodzi urządzenia wytwarzające energię elektryczną wraz z łopatami napędzającymi umieszczonymi na masztach - wieżach, stacji transformatorowych i rozdzielnic oraz do 3 wież pomiarowych. Plan zagospodarowania przestrzennego w tym rejonie stanowiąc prawo miejscowe stał się przyczyną ważnych decyzji inwestycyjnych dotyczących lokalizacji farmy wiatrowej na tym terenie. Jednocześnie nadmieniam o postanowieniu z dnia 02 lutego 2012r. znak: WOOŚ- OSZP.610.91.3.2011 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie uzgodnił projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Goleniów w obrębie ewidencyjnym Komarowo.</p>	<p>Wymienione w zgłoszonej uwadze postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 lutego 2012 r., znak WOOŚ-OSZP.610.91.3.2011 odnosiło się do zmiany obowiązującego wówczas mpzp gminy Goleniów w obrębie ewidencyjnym Komarowo, uchwalonego Uchwałą Nr III/73/02 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 30 grudnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 9, poz. 140). Plan ten został uchwalony jeszcze przed wyznaczeniem obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry PLB320003 i tym samym przed unijnym zobowiązaniem do ochrony, nie pogarszania stanu gatunków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 oraz odtwarzania zniszczonych siedlisk. W swoim ówczesnym postanowieniu, RDOŚ nie miał prawnych możliwości wprowadzania zmian w pierwotnym mpzp, mógł jedynie odnosić się do wpływu projektowanej zmiany planu na przedmioty ochrony. W obecnym stanie prawnym realizacja ustaleń mpzp w zakresie lokalizacji zespołu elektrowni wiatrowych nie jest możliwa ze względu między innymi na ustalenie pochodzące z tego samego planu, zawarte w §8 pkt 2 oraz przepisy ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. poz. 961).</p>
12	Burmistrz Gminy Goleniów (25.11.2016)	<p>...Dodatkowo istniejący zapis w projekcie zarządzenia brzmiący: „Ustalenie nie dotyczy obszarów zwartej zabudowy miejscowości, działek, dla których przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO wydane zostały pozwolenia na budowę, pozwolenia</p>	<p>Treść wskazania nr 2 została zmieniona w sposób przytoczony wyżej. Dopuszczono odstępstwa także w odniesieniu do decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		wodno-prawne lub koncesje oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO". Należy zastąpić zapisem: „Ustalenie nie dotyczy obszarów zabudowy miejscowości, działek, dla których wydane zostały pozwolenia na budowę, decyzje o warunkach zabudowy, decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia wodno-prawne lub koncesje oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego”.	decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych przed dniem wejścia w życie ustanawianego zarządzenia, dokumentów planistycznych uzgodnionych z RDOŚ w okresie od 30 kwietnia 2014 r. do dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia, a także – bezterminowo w odniesieniu do inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych.
13	Burmistrz Gminy Goleńców (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 6 - punkt 4 ust. 4 - w miejscowości Modrzewie znajduje się działająca już od wielu lat ferma norek - w związku z powyższym planowany zapis powinien zostać doprecyzowany o możliwość rozbudowy istniejącej już fermy, w granicach istniejącego przedsiębiorstwa. Dodatkowo wymienione w w/w punkcie zakazy nie dotyczą obszarów zabudowy miejscowości, działek, dla których wydane zostały pozwolenia na budowę, decyzje o warunkach zabudowy, decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia wodno-prawne lub koncesje oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.	Uwaga została uwzględniona częściowo poprzez dodanie do pierwotnego zapisu wskazania nr 4, następującej treści: „Ustalenie nie dotyczy działek, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia wydane zostały pozwolenia na budowę lub decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, a także obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących lub wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia.”
14	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 5 - Dlaczego RDOŚ przewiduje podpisanie umów z zarządcami/dzierżawcami obwodów łowieckich w celu dostosowania gospodarki łowieckiej do wymogów ochrony Natura 2000, a odmawia podpisania takich umów z prywatnymi właścicielami gruntów (pismo RDOŚ nr RP.074/3/2015.BP)? Wnosimy o wpisanie, iż RDOŚ jest odpowiedzialny (także finansowo) za podpisywanie takich umów z prywatnymi właścicielami gruntów w sytuacji gdy działania obligatoryjne nałożone na właściciela nie pokryją mu kosztów wynikających z tego działania.	Kwestie podpisywania umów z podmiotami, których działalność wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszarów Natura 2000 regulowana jest przepisami art. 36 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którymi regionalny dyrektor ochrony środowiska może zawrzeć umowę wówczas gdy na obszarze nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości. Brak jest podstaw prawnych do wpisania RDOŚ jako podmiotu odpowiedzialnego finansowo w przypadku opisanym przez wnioskodawcę.
15	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 5 - Dlaczego RDOŚ wyłącza tym projektem Zarządzenia jakkolwiek odpowiedzialność ARiMR za prowadzenie działań ochronnych na terenach rolniczych? Skutki tego są takie, że RDOŚ wprowadza drastyczne ograniczenia użytkowania gruntów rolnych na terenach objętych Zarządzeniem, ale sam odmawia odpowiedzialności finansowej za takie praktyki (odmowa podpisania umowy bezpośredniej z nami - pismo RDOŚ nr RP.074/3/2015.BP) oraz wyłącza także odpowiedzialność finansową	Wyłączenie z projektu planu zadań ochronnych podmiotu, zwanego w skrócie ARiMR, nastąpiło wskutek uwag Ministra Środowiska, które zainicjowały procedurę zmian PZO. Z uwagami tymi można zapoznać się na str. 2-5 niniejszego uzasadnienia.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		ARiMR, co obecnie skutkuje drastycznym zmniejszeniem stawek płatności oraz radykalnej degresywności płatności dla rolników za działania fakultatywne. Wnosimy o pozostawienie ARiMR oraz dopisanie RDOŚ jako odpowiedzialny finansowo za wprowadzane ograniczenia wynikające z działań ochronnych.	
16	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 5 - Co według Państwa oznacza działanie obligatoryjne "Zachowanie siedlisk przedmiotów ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe utrzymujące siedlisko gatunków"?	Wskazane działania obligatoryjne oznaczają, że siedliska gatunków ptaków (dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000) będące jednocześnie trwałymi użytkami zielonymi, powinny być trwale zachowane poprzez ich ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe.
17	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	... Czy obecnie posiadając same łąki na tym obszarze w ilości ponad 600 ha, możemy je wszystkie zamienić na grunty orne i prowadzić uczciwą gospodarkę rolną, która pozwoliłaby nam pokryć koszty i nie zbankrutować?	W świetle obowiązujących przepisów nie jest możliwa zamiana łąk na grunty orne. Wynika to z art. 33 ustawy o ochronie przyrody, z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, z Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie wyznaczania trwałych użytków zielonych wartościowych pod względem środowiskowym, z zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry, jak również z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego w odniesieniu do wskazanych terenów.
18	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 3 - Jak należy interpretować wylistowane zagrożenia dla przedmiotu ochrony derkacz (str.25) tj.: - intensywne koszenie lub intensyfikacja, - zaniechanie/brak koszenia, - usuwanie trawy pod grunty orne, - zalesianie terenów otwartych, - zabudowa rozproszona? Czy można to zinterpretować tak, iż musimy kosić naszą trawę, ale nie za intensywnie (najlepiej po 1 sierpnia), nie wolno nam zamieniać na grunty orne i prowadzić normalną produkcję tak, jak nasz potencjalny konkurent w Niemczech, nie wolno nam także zalesiać i zabudowywać terenu zabudową rozproszoną lub każdą inną? Wnosimy o wpisanie pełnej odpowiedzialności RDOŚ za powyższe ograniczenia mające skutki dla wszystkich właścicieli na tym obszarze Natura 2000.	Sposób rozpatrzenia uwagi jak w poz. 17. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest organem ustanawiającym zarządzenie w sprawie planu zadań ochronnych, toteż z mocy prawa jest równocześnie odpowiedzialny za znajdujące się w nim ustalenia.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
19	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 5 - Czy jeżeli wbrew zaleceniom naszych ekspertów wprowadzono na całym naszym terenie ochronę derkacza, to my mimo to możemy korzystać z innych pakietów działań fakultatywnych po zatwierdzeniu przez eksperta botanika) dla np. ochrony łąk wilgotnych i w związku z tym mieć wcześniejsze terminy rozpoczęcia koszenia niż 1 sierpnia (po 1 czerwca trawa i tak nie nadaje się już na siano dla zwierząt)?	Działaniem obligatoryjnym (= obowiązkowym) odnoszącym się do wszystkich trwałych użytków zielonych wskazanych na załączniku graficznym nr 5b, jest użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub/i pastwiskowe. Działania fakultatywne powinny być wykonywane między innymi w oparciu o programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, przy czym rodzaj stosowanych wariantów jest w dużej mierze uzależniony od wskazań eksperta przyrodniczego. W przypadku, gdy ekspert w toku prowadzonej inwentaryzacji stwierdzi obecność innego gatunku lub siedliska kwalifikującego do dopłat z pakietu 4, przy jednoczesnym braku na danej działce lub jej fragmencie derkacza, możliwe jest korzystanie z innych wariantów wskazanych przez eksperta.
20	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	... Co w sytuacji, gdyby termin 1 sierpnia był dla nas obowiązkowy, to my nie bylibyśmy obecnie w stanie wykonać wszystkich obowiązkowych (narzuconych także przez ARiMR) dla nas prac agrotechnicznych (od 1 sierpnia do 30 września) z uwagi na ograniczenia stanu zatrudnienia pracowników i parku maszynowego, to kto poniesie za to finansową odpowiedzialność?	Sposób rozpatrzenia uwagi jak w poz. 19.
21	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	... Co oznacza działanie ochronne: „Promować wdrażanie działań w ramach programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości oraz w ramach programów, których celem jest utrzymanie i poprawa jakości siedlisk przedmiotów ochrony, poprzez organizowanie warsztatów i szkoleń z zakresu zasad i potrzeb ochrony gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarze z doradcami rolnośrodowiskowymi i ekspertami przyrodniczymi, przynajmniej 1 raz/3 lata.”? Czy np. oznaczać to będzie zidentyfikowanie właściwego rolnika oraz jego konkretnych problemów związanych z tym Zarządzeniem, czy też ogłosicie Państwo takie warsztaty oraz szkolenia na własnej tablicy ogłoszeń celem rozliczenia delegacji w wewnętrznym gronie urzędników oraz wyłącznie zaprzyjaźnionych ekspertów? Wnosimy o zidentyfikowanie oraz osobiste zaproszenie wszystkich prywatnych właścicieli gruntów celem przeprowadzenia rzetelnej analizy Państwa propozycji wsparcia z tytułu obniżonej dochodowości.	Wskazane działanie zobowiązuje Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do organizowania warsztatów i szkoleń z zakresu zasad i potrzeb ochrony gatunków będących przedmiotem ochrony w obszarze z doradcami rolnośrodowiskowymi i ekspertami przyrodniczymi, przynajmniej 1 raz/3 lata. W celu zwiększenia czytelności działania, dodano słowa „dla rolników”.
22	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	... Czy w ramach powyższego działania ochronnego zamierzacie Państwo także promować programy, które w zamian za dodatkowe zobowiązania będą generować wyłącznie straty po stronie rolników? Obecnie np. płatność rolnośrodowiskowa dla derkacza stanowi	Treść uwagi pozostawiono bez rozpatrzenia ponieważ nie odnosi się wprost do konsultowanych zmian zarządzenia.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		mniej niż 40% wysokości tej płatności (po uwzględnieniu spadku stawki płatności oraz jej degressywności) sprzed wejścia Zarządzenia w 2014 roku.	
23	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	... Czy takie szkolenia lub warsztaty w ramach tego PZO już się odbyły, jeśli tak to kiedy i gdzie miały one miejsce?	W związku z realizacją innych zadań, szkolenia i warsztaty nie były jeszcze realizowane.
24	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	... Czy działanie ochronne nr 32 dotyczące monitoringu stanu populacji lęgowej derkacza z oceną stanu siedliska już się odbyła od momentu wejścia w życie Zarządzenia w 2014 roku? Jednocześnie wnosimy o wpisanie wymogu kontroli derkacza wyłącznie metoda wyznaczania azymutów na dokładnych mapach w skali co najmniej 1:4000, a także obowiązku poinformowania właścicieli terenów będących miejscem planowanej kontroli przynajmniej z 14 dniowym wyprzedzeniem. Po kontroli należałoby zarchiwizować mapy tych badań (z naniesionymi azymutami) celem późniejszych weryfikacji.	Działanie ochronne nr 32 dotyczące monitoringu stanu populacji lęgowej derkacza z oceną stanu siedliska nie było jeszcze realizowane. Wdrożenie tego działania uzależnione jest od przyznawanych oddzielnie środków finansowych. Sposób prowadzenia monitoringu będzie nawiązywał do wymagań GIOŚ w tym zakresie.
25	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	... Co oznacza działanie ochronne nr 60 w zakresie „prowadzenia cyklicznych badań i analiz w zakresie zgodności sposobu użytkowania gruntów z ewidencją, ze szczególnym naciskiem na utrzymanie we właściwym stanie gruntów oznaczonych w ewidencji jako nieużytki, łąki i pastwiska oraz grunty orne (N, L, Ps, R). Co najmniej dwukrotnie w czasie obowiązywania planu zadań ochronnych”? Czy jeżeli oznaczenie w ewidencji oraz w gruncie zostanie jednocześnie zmienione, to ta zgodność w tym działaniu zostanie zachowana? Jakież będą sankcje oraz kary za brak takiej zgodności? Dodatkowo wnosimy o jasne sprecyzowanie sankcji za sugerowane „naruszenia”.	Wskazane działanie będzie realizowane na losowo wybieranych powierzchniach. Za punkt odniesienia przyjęta będzie data wejścia w życie zarządzenia RDOŚ w sprawie planu zadań ochronnych. Sankcje za naruszenia określone są w przepisach karnych ustawy o ochronie przyrody (art. 127 pkt 1 lit. „e, 129, 131 pkt 14) oraz – w przypadku poważniejszych naruszeń - w Kodeksie karnym (art. 181, 187, 188).
26	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 4 - Prosimy o wyjaśnienie celu ochrony nr 16 dla derkacza tj. „utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku i liczebności jego populacji lęgowej na poziomie przynajmniej 366 odzywających się samców”? Ta liczebność populacji lęgowej samców nie ma absolutnie żadnego poparcia w zgromadzonych materiałach. Badania były prowadzone za krótko jak na taki olbrzymi obszar Doliny Dolnej Odry. Badania do Planu Ochrony w 2009 roku nie były prowadzone metodą wyznaczania azymutów, a dane zbierano także z ustnych relacji przyrodników oraz z niepublikowanych materiałów, co uniemożliwia ich rzetelną weryfikację.	Jako cel działań ochronnych przyjęto minimalną liczebność wskazaną w Standardowym Formularzu Danych, ustaloną na podstawie dotychczasowych badań.
27	Gospodarstwo Rolne Komarowo	Uwaga do sposobu rozpatrzenia uwagi nr 19 z konsultacji roboczych - Nie jest prawdą iż RDOŚ umożliwił nam zapoznanie się z aktualnym stanem dokumentów dotyczących Zarządzenia ustanawiającego PZO z 2014	Z dokumentów znajdujących się w RDOŚ wynika, że byliście Państwo informowani o projektach zarządzeń w sprawie PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Odry.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	(25.11.2016)	roku czy obecnego projektu jego zmiany. Gdyby nie przypadek nie udało się nam dołączyć do ZLW w 2011 roku, jednak mimo tego oraz złożenia około 22 uwag (wraz z dokumentami ekspertów ornitologów) wszystkie te uwagi zostały odrzucone, a na koniec w Zarządzeniu z 2014 roku nawet nie wymienia się nas jak członków ZLW. Jest to działanie celowe.	Sposób rozpatrywania uwag zgłaszanych w ramach konsultacji zależy od charakteru tych uwag oraz przewidywanego ich wpływu (w przypadku ewentualnego uwzględnienia) na przedmioty ochrony i obszar Natura 2000. Sposób rozpatrzenia Państwa uwag zgłoszonych przed ustanowieniem Zarządzenia z 30 kwietnia 2014 r., został obszernie uzasadniony w treści uzasadnienia do zarządzenia (w poz. 18 na str. 64-67 i w poz. 19 na str. 67-70). W zarządzeniu nie ma możliwości wskazywania składu ZLW, zostaliście jednak Państwo wymienieni w uzasadnieniu z 2014 r. na str. 73. Państwa obecność w ZLW jest też uwiarygodniona w dokumentacji PZO znajdującej się w RDOŚ i umieszczonej na stronach Platformy Informacyjno-Komunikacyjnej w tabeli 1.8 (poz. 48-49).
28	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Uwaga do sposobu rozpatrzenia uwagi nr 20 z konsultacji roboczych - prosimy o wskazanie podstawy prawnej, z której wynika, że rodzaj rolniczego użytkowania gruntu (orny czy też łąki kośne) jest determinowany przez MPZP? Na marginesie musimy dodać, iż w aktualnym MPZP cały teren został oznaczony jako R, czyli teren rolny.	Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenie przeznaczenia terenu oraz <u>określenie sposobów zagospodarowania</u> następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W aktualnym MPZP (Uchwała Nr XXI/245/12 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie zmiany mpzp gminy Goleniów w obrębie ewidencyjnym Komarowo), znajdują się jednoznaczne wskazania sposobu użytkowania łąkarskiego w ustaleniach oznaczonych jako: §10 pkt 1, lit. „a” (teren rolniczy użytkowany jako łąki kośne – pow. 610,11 ha), §11 pkt 1 (teren rolniczy, teren użytków zielonych objęty zakazem lokalizowania zabudowy – pow. 84,49 ha).
29	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Uwaga do sposobu rozpatrzenia uwagi nr 20 z konsultacji roboczych - prosimy o precyzyjnie wskazanie kim konkretnie są ci Państwa doświadczeni ornitolodzy „związani z naszym prywatnym terenem od wielu lat.”	Pod pojęciem „doświadczeni ornitolodzy” rozumiemy m.in. członków Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego, będących opiekunami ostoi IBA, autorów badań wykonywanych dla potrzeb raportów OOŚ, autorów materiałów do planu zadań ochronnych oraz pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie.
30	Gospodarstwo Rolne Komarowo	Uwaga do sposobu rozpatrzenia uwagi nr 21 z konsultacji roboczych - w związku z uwagą nr 21. Prosimy o wyjaśnienie dlaczego piszecie Państwo, iż nasz teren jest siedliskiem wielu gatunków ptaków lęgowych,	Ze względu na różnice w zakresie ustawowych wymagań odnośnie zawartości planu zadań ochronnych i planu ochrony, Autorzy PZO nie mieli obowiązku mapowania

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	(25.11.2016)	podczas gdy w PZO z 2014 roku przypisano nam wyłącznie derkacza?	wszystkich stanowisk gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000. W celu zachowania przejrzystości mapy, przede wszystkim zaznaczane były tzw. gatunki parasolowe, czyli gatunki, których ochrona pociąga za sobą ochronę wielu innych, współwystępujących gatunków, a także ich siedliska. W przypadku łąk nad Jeziorem Dąbskim, za taki charakterystyczny gatunek osłonowy, Autorzy planu uznali derkacza. Z dokumentacji obszaru wynika jednak, że na tym terenie obserwowane były również takie gatunki ptaków, jak: zielonka, kropiatka, sowa błotna, kania ruda, kania czarna, bielik, błotniak łąkowy, gąsiorek, zimorodek, czapla biała, czajka, łyska, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, gęś zbożowa, gęś białoczelna, gęgawa, ogorzałka, bielaczek, rożeniec, czernica, rożeniec, nurogęś i krzyżówka.
31	Gospodarstwo Rolne Komarowo (25.11.2016)	Na koniec po raz kolejny wnosimy o usunięcie naszego całego terenu o powierzchni ponad 720 ha z Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 PLB 320003 Dolina Dolnej Odry z uwagi na bezpodstawne naruszenie prawa własności.	Uwagi nie uwzględniono, albowiem zmiana przebiegu granic obszaru Natura 2000 pozostaje poza kompetencjami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i tym samym, poza delegacją prawną wyznaczającą zakres planu zadań ochronnych (w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody). Zgodnie z art. 27a ustawy o ochronie przyrody: <i>Wyznaczenie obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk, zmiana jego granic lub likwidacja następuje w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa i z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska, które określa nazwę, położenie administracyjne, obszar i mapę obszaru, cel i przedmiot ochrony. Minister właściwy do spraw środowiska, wydając rozporządzenie, kieruje się stanem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz koniecznością zachowania szczególnie cennych lub zagrożonych składników różnorodności biologicznej. Z kolei zmiana granic lub likwidacja obszaru specjalnej ochrony ptaków lub specjalnego obszaru ochrony siedlisk następuje, jeżeli jest to uzasadnione naturalnymi zmianami stwierdzonymi w</i>

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			wyniku monitoringu i nadzoru, o którym mowa w art. 31, oraz po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej (art. 27a ust. 3 ustawy o ochronie przyrody).
32	Urząd Miejski w Cedyni (25.11.2016)	<p>Uwaga do załącznika nr 6 - zgłaszamy sprzeciw wobec następujących zapisów - wiersz 2 - <i>Z uwagi na kluczowe znaczenie terenów otwartych i podmokłych dla ptaków, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, konieczne jest umieszczenie w Studium ustaleń, które zapewnią utrzymanie dotychczasowego zasięgu siedlisk lęgowych i żerowiskowych poszczególnych gatunków ptaków (...).</i></p> <p>Z wielkim zaniepokojeniem przyjęliśmy informację o planowanych zmianach planu zadań ochronnych, który w takiej postaci uniemożliwi naszym Mieszkańcom zabudowę działek sklasyfikowanych jako grunty orne, łąki, pastwiska i nieużytki, na terenach dla których nie ma obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zakaz ten będzie dotyczył co najmniej połowy sołectw naszej gminy: Osinów Dolny, Stary Kostrzynek, Stara Rudnica, Siekierki, Lubiechów Dolny, Bielinek i Piasek. Zapis ten zupełnie uniemożliwi rozwój tych sołectw. Zablokuje możliwość zabudowania działek, które uprzednio były już zabudowane, a obecnie pozostały na nich fundamenty świadczące o ich uprzedniej funkcji. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że zabudowa wsi jeszcze przed kilkudziesięcioma latami była o wiele bardziej rozległa niż obecnie, a przecież nie kolidowała z lęgami, żerowaniem i odpoczynkiem ptaków. Dotyczy to w szczególności miejscowości Stara Rudnica, Siekierki i Stary Kostrzynek, związanych kiedyś nie tylko z uprawą gruntów rolnych, hodowlą zwierząt, rybołówstwem, ale spełniających również funkcje wypoczynkowe i rekreacyjne dla znacznej liczby turystów.</p>	<p>Uwaga została uwzględniona poprzez wprowadzenie istotnych modyfikacji w treści kwestionowanego wskazania. Zasięg terenów objętych wskazaniem ochronnym nr 2 ograniczono do łąk, pastwisk, naturalno-genicznych nieużytków i gruntów ornych (tylko w przypadku położenia w zasięgu siedlisk ptaków określonych w załączniku nr 5a). Istotnie rozwinięto także katalog odstępstw od tego wskazania.</p> <p>Utrzymanie pozostałych ustaleń jest niezbędne dla powstrzymania dalszego spadku zasięgu siedlisk lęgowych i żerowiskowych gatunków ptaków, dla których wyznaczono przedmiotowy obszar Natura 2000, jak również dla utrzymania nie pogorszonego stanu przedmiotów ochrony.</p> <p>Na marginesie należy dodać, że przedstawiciele Gminy Cedynia mieli możliwość podejmowania dyskusji na temat projektu zarządzenia zmieniającego, na etapie powiadomienia o konsultacjach roboczych. Zawiadomienie w tym temacie zostało wysłane do Gminy Cedynia w dniu 19 maja 2016 r. Nie zgłoszono wówczas żadnych uwag, co tym samym potraktowane zostało jako akceptacja projektowanych zapisów zarządzenia.</p>
33	Urząd Miejski w Cedyni (25.11.2016)	<p>... Prosimy o wzięcie pod uwagę faktu, że zmiana planu będzie miała poważne konsekwencje finansowe. Nie tylko bowiem będzie niosła konieczność dokonania zmiany w „Studium” (koszt poprzedniego studium wyniósł 61.000 zł.), ale przede wszystkim wpłynie na spadek wartości wszelkich nieruchomości, które potencjalnie nadają się pod zabudowę (i dla których mogłaby zostać wydana decyzja o warunkach zabudowy). Zwracamy uwagę, że mowa tu nie o pojedynczych działkach, lecz wielu obrębach ewidencyjnych. Obecni właściciele nabyli te działki mając na uwadze potencjał leżący w ich sposobie dalszego zagospodarowania. Zakaz zabudowy takich nieruchomości musi wywołać falę sprzeciwu ich właścicieli. Zmiana planu wpłynie też na możliwości gospodarowania i sprzeda-</p>	<p>Uwagę rozpatrzone w sposób określony powyżej. Utrzymanie pozostałych ustaleń jest niezbędne dla powstrzymania dalszego spadku zasięgu siedlisk lęgowych i żerowiskowych gatunków ptaków, dla których wyznaczono przedmiotowy obszar Natura 2000, jak również dla utrzymania nie pogorszonego stanu przedmiotów ochrony.</p> <p>Obowiązek realizacji tego celu wynika z przepisów prawa krajowego oraz międzynarodowego i spoczywa nie tylko na Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska ale także innych organach administracji publicznej, osobach prawnych i fizycznych. Ponadto, wprowadzenie przedmiotowych</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		ży gruntów przez Gminę Cedynia. Przełoży się to w oczywisty sposób na budżet Gminy.	wskazań nastąpi przy okazji zmiany lub aktualizacji Studium, wobec czego nie będą generowały dodatkowych kosztów.
34	Urząd Miejski w Cedyni (25.11.2016)	... W tym miejscu należy wyraźnie wskazać, że projekt obecnego „Studium” został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pismem z dnia 22 lutego 2010 r., znak RDOŚ-32-WOOS.OSZP-7041/12/I/O/ds. Pracownicy RDOŚ uznali zatem, że poprzednie zapisy w „Studium” nie stanowią zagrożenia dla gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono Dolinę Dolnej Odry. Jesteśmy przekonani, że opinia ta była poprzedzona rzetelną weryfikacją w terenie. Ponadto projekt zmiany obecnego „Studium” został również uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pismem z dnia 27 czerwca 2016 r., znak WOPN.OS-410.52.2016.MP, WOPN.OS-610.58.2016.MP.	Uwaga została rozpatrzona w sposób określony w poz. 32 i 33 niniejszej tabeli.
35	Urząd Miejski w Cedyni (25.11.2016)	... Niezależnie od powyższego, pragniemy jedynie wskazać, że możliwość weryfikacji obecności pewnych gatunków ptaków na terenie Doliny Dolnej Odry była dostępna w 2010 r. (kiedy uzgodniono „Studium”) tak samo, jak jest dostępna w chwili obecnej. Znajomość walorów przyrodniczych terenu Doliny Dolnej Odry to nie wiedza teoretyczna, która w pewnym czasie mogła być jeszcze niedostępna i która musi być zdobywana stopniowo, lecz to właśnie posiadanie pewnych danych, powszechnie (tzn. dla osób przygotowanych merytorycznie) dostępnych w drodze weryfikacji w terenie. Nawet jeżeli dana instytucja nie posiada informacji o lokalizacji gatunków, zawsze może liczyć na fachowe wsparcie ze strony organizacji pozarządowych czy pracowników naukowych (wymienionych w standardowym formularzu danych). Wiedza o tym terenie musiała być w 2010 r. wystarczająca, bo Dolina Dolnej Odry została wyznaczona już w 2004 r. - na podstawie danych zbieranych od co najmniej 2001 r. W tym kontekście nie można zgodzić się ze stanowiskiem, że wiedza pracowników RDOŚ o terenie Doliny Dolnej Odry była w 2010 r. mniejsza niż obecnie. Trudno również przyjąć i uzasadnić pogląd, że na przestrzeni sześciu lat chronione populacje zmieniły się pod względem ilościowym (lub jakościowym - nowe gatunki?) w taki sposób, że w 2010 r. uzgodnienie „Studium” było możliwe, a w 2016 r. obecny kształt „Studium” nie jest akceptowany i przedstawia się nam wskazania do zmian tego dokumentu.	Uwaga została rozpatrzona w sposób określony w poz. 32 i 33 niniejszej tabeli. Stan wiedzy na temat populacji gatunków, dla których wyznaczony został obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry, jak również stan wiedzy na temat uwarunkowań ochrony tych gatunków podlega dynamicznym zmianom i z całą pewnością zakres tej wiedzy jest obecnie szerszy niż w okresie poprzedzającym prace nad planami zadań ochronnych, przy czym ani przedtem, ani obecnie ten stan nie jest pełen. Wynika to między innymi z ciągłych zmian zachodzących w środowisku, wpływających zarówno na stan siedlisk, jak i na stan populacji.
36	Urząd Miejski w Cedyni	... W tym miejscu pozwolimy sobie na przywołanie opinii Ministra Środowiska (pismo z dnia 15 lipca 2015 r., znak DP-074-118/24442/14/JJ), będącej zresz-	Jak wynika z przytoczonego fragmentu, Minister Środowiska zanegował jedynie możliwość ingerowania w planowanie i

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	(25.11.2016)	<p> tą podstawą do zmian w planie zadań i przytaczanej w uzasadnieniu do zmian:</p> <p> „Należy wskazać, że nie ma podstaw prawnych do ustanawiania działań ochronnych modyfikujących zagospodarowanie przestrzenne określonych gmin, w tym zobowiązujących do utrzymania obowiązujących postanowień dokumentów planistycznych. Ustawodawca w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 przewidział możliwość ingerencji w planowanie przestrzenne ale wyłącznie poprzez ustanawianie określonych wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych i tylko w zakresie dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są one niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, o czym stanowi art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dlatego tej ustanawianie działań ochronnych ingerujących w zagospodarowanie przestrzenne należy uznać za niewłaściwe.”</p>	<p>zagospodarowanie przestrzenne poprzez działania ochronne umieszczone w załączniku nr 5 do pierwotnego zarządzenia. Jednocześnie przy tym wskazał, że : <i>Ustawodawca w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 przewidział możliwość ingerencji w planowanie przestrzenne ale wyłącznie poprzez ustanawianie określonych wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych i tylko w zakresie dotyczącym eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są one niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, o czym stanowi art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</i> W tej sytuacji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wpisując odpowiednie wskazania do załącznika nr 6, wykonał dyspozycję Ministra Środowiska i zarazem dyspozycję art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody. Niezbędność zabezpieczenia siedlisk ptaków, dla których ustanowiono obszar Natura 2000, przed zagrożeniami związanymi ze zmniejszaniem się powierzchni i pogarszaniem stanu tych siedlisk została stwierdzona podczas prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych. Celem wprowadzonych wskazań jest także zapewnienie nienaruszalności art. 33 ustawy o ochronie przyrody.</p>
37	Gmina Chojna (25.11.2016)	<p> Uwaga do załącznika nr 6 - sprzeciw do ustanawiania przepisów prawa niezgodnych z prawem powszechnie obowiązującym. Uwagi dotyczą wskazań dla Gminy Chojna w zakresie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej w Chojnie Nr XLII/443/2001 z dnia 28 grudnia 2001r. z późniejszymi zmianami, a w szczególności sprzeciw do zapisu zabraniającego zmiany przeznaczenia gruntów ornych łąk i pastwisk na inne, niż dotychczasowe przeznaczenie, z wyjątkiem zwartej zabudowy terenów objętych planami zagospodarowania przestrzennego i pozwoleniami na budowę. zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla terenów rolnych w obszarze Natura 2000 zostały już w wielu przypadkach wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzje celu publicznego. Zapis</p>	<p>Sposób rozpatrzenia uwagi jak w poz. 32 niniejszej tabeli.</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		projektu zarządzenia w sprawie ograniczeń zagospodarowania gruntów spowoduje niewykonalność tych decyzji, co może mieć negatywne skutki finansowe dla gmin. Powyższy zapis zarządzenia ograniczy możliwości rozwoju gmin na terenach wiejskich, uniemożliwi rolnikom rozwój i modernizację gospodarstw rolnych.	
38	Gmina Chojna (25.11.2016)	... Plan zadań ochronnych dla terenu Natura 2000 Dolina Dolnej Odry po raz kolejny nie uwzględnia uwag zawartych w piśmie z dnia 15 lipca 2015 roku, znak: DP-074- 118/24442/14/JJ Ministra Środowiska dotyczącego ww. planu cyt. : „ustanawianie działań ochronnych ingerujących w zagospodarowanie przestrzenne należy uznać za niewłaściwe.”	Sposób rozpatrzenia uwagi jak w poz. 36 niniejszej tabeli.
39	Gmina Chojna (25.11.2016)	... Trudne do wykonania przez Gminy będzie także umieszczenie informacji lokalizacji gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 oraz o obowiązku ich ochrony przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi w obowiązujących studiach, albowiem ustanawiając plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 200 nie przeprowadzono szczegółowej inwentaryzacji miejsc lęgowych, zerowania bytowania ptaków. W wielu przypadkach przyjęto dotychczasową literaturę, opracowania i monografie, które na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia uległy dezaktualizacji. W związku z powyższymi zapisami w Studium będą również nieaktualne. Tym samym zwracamy się o przeprowadzenie sukcesywnych inwentaryzacji terenowych w zakresie gatunków podlegających ochronie i wpisanie tego zadania do planu zadań ochronnych, jako zadanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.	Uwagę uwzględniono poprzez dokonanie modyfikacji wskazania nr 1 w załączniku nr 6 w następujący sposób: <i>W dokumencie należy umieścić informacje o występowaniu gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 oraz o obowiązku ich ochrony przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi.</i> Tak brzmiące działanie nie powoduje konieczności zaznaczania stanowisk gatunków na mapach studium. Wystarczające będzie umieszczenie w tekście informacji ogólnej o zakresie wpisanym do tego wskazania.
40	Gmina Chojna (25.11.2016)	... Wnosimy o uzupełnienie dokonanych zmian Studium Gminy Chojna o następujące uchwały: - Uchwałą Nr XLVIII/506/2002 Rady Miejskiej w Chojnie w dniu 4 października 2002 r., - Uchwałą Nr XXXVIII/384/2005 Rady Miejskiej w Chojnie w dniu 30 listopada 2005 r. - Uchwałą Nr XL/352/2014 Rady Miejskiej w Chojnie w dniu 15 kwietnia 2014 r. - Uchwałą Nr XLIII/ 376 /2014 Rady Miejskiej w Chojnie z dnia 28 sierpnia 2014 r.	Wprowadzono stosowne uzupełnienia.
41	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w	Uwaga do załącznika nr 5 - w działaniu ochronnym nr 17 wnioskuje się o usunięcie z obszaru wdrażania Łąk koło jeziora Dąbie oraz o dodanie treści „ <i>Międzyodrze poniżej kanału Odyńca</i> ” zamiast „ <i>Międzyodrze</i> ”, tak by	Uwagę uwzględniono częściowo. W obszarze wdrażania działania nr 17 dodano wnioskowaną treść „ <i>Międzyodrze poniżej Kanału Leśnego (Odyńca)</i> ” zamiast „ <i>Międzyodrze</i> ”

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	Szczecinie (25.11.2016)	ostateczny tekst brzmiał: „Łąki koło Wielopola, Łąki koło Czelina, Kostrzyneckie Rozlewisko, Międzyodrze poniżej kanału Odyńca”. Ustalenie w takim brzmieniu gwarantuje rozwój gospodarczy miasta rozumiany jako rozwój ekstensywnej turystyki, rekreacji wodnej oraz edukacji przyrodniczej wskazanej w przedłożonym dokumencie, bez obniżania reżimów ochrony przyrody	pozostawiono natomiast „Łąki koło jeziora Dąbie”, ze względu na ich kluczowe znaczenie dla przedmiotów ochrony w przedmiotowym obszarze Natura 2000. Konieczność ochrony tych terenów wynika nie tylko z dokumentacji planu zadań ochronnych ale także z <i>Polsko-niemieckiej koncepcji zarządzania dla 12 gatunków ryb oraz 7 gatunków ptaków, w przyrodniczym obszarze Doliny Dolnej Odry w województwie zachodniopomorskim oraz kraju związkowym Brandenburgia</i> , opracowanej w 2013 r. w ramach międzynarodowego projektu „Harmonizacja i optymalizacja zarządzania siedliskami i ostojami Natura 2000 w transgranicznym obszarze przyrodniczym Dolina Dolnej Odry”.
42	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie (25.11.2016)	Uwaga do załącznika nr 6 - zgłaszamy uzupełnienie tekstu wstępnego: <i>Rozpropagowanie na terenie miasta szerokiej gamy sportów wodnych (...)</i> o następujące zdanie: „ <i>Kontynuowanie budowy i promocja systemu edukacji przyrodniczej Międzyodrza w oparciu o ekstensywne zagospodarowanie zakątkami wodnymi dla małych jednostek pływających, ścieżek edukacyjno-naukowych, krajobrazowych</i> ”.	Uwagi nie uwzględniono, ponieważ tekst wstępny dotyczy ustaleń Studium, które kolidują z celami ochrony przedmiotów ochrony i stwarzają dla nich realne zagrożenie, natomiast działalność z zakresu edukacji przyrodniczej może być realizowana w miarę bezkolizyjnie, w oparciu o ekstensywne zagospodarowanie.
43	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie (25.11.2016) Wskazanie nr 1: „ <i>W dokumencie należy umieścić informacje o lokalizacji gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000...</i> ” BPPM wnosi o usunięcie zapisu. Skala rysunku Studium (1:10 000) oraz kierunkowy charakter dokumentu nie pozwalają na czytelne i detalistyczne przedstawienie na załączniku mapowym (dodatkowo) wszystkich przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000. Na załączniku mapowym aktualnie znajdują się granice obszarów Natura 2000 i nie ulegnie to zmianie. W tekście wprowadzone zostaną również informacje o obowiązku planów zadań ochronnych. Szczegółowe informacje oraz lokalizacja przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 w granicach miasta przedstawione zostaną w Prognozie oddziaływania na środowisko do Studium.	Uwagę uwzględniono poprzez dokonanie modyfikacji wskazania nr 1 w załączniku nr 6 w następujący sposób: <i>W dokumencie należy umieścić informacje o występowaniu gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 oraz o obowiązku ich ochrony przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi.</i> Tak brzmiące działanie nie powoduje konieczności zaznaczania stanowisk gatunków na mapach studium. Wystarczające będzie umieszczenie w tekście informacji ogólnej o zakresie wpisanym do tego wskazania.
44	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie (25.11.2016)	... Wskazanie nr 2: Proponuje się nieznacznie przekształcić treść zapisu, poprzez dodanie w wyjątkach obowiązującego Studium, tj.: „ <i>Z uwagi na kluczowe znaczenie terenów otwartych i podmokłych dla ptaków, będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, konieczne jest umieszczenie w Studium ustaleń, które zapewnią utrzymanie dotychczasowego zasięgu siedlisk lęgowych i żerowiskowych poszcze-</i>	Sposób rozpatrzenia uwagi jak w poz. 32. Dopuszczenie odstępstwa dla Studium w ustaleniach adresowanych do tego Studium spowoduje nielogiczność całego wskazania.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<i>gólnych gatunków ptaków, w szczególności poprzez utrzymywanie dotychczasowego przeznaczenia i sposobu użytkowania łąk, pastwisk, naturogenicznym nieużytków i gruntów ornych, dbając jednocześnie o zapewnienie prawidłowego, zbliżonego do warunków naturalnych, uwodnienia siedlisk hydrogenicznym i tym samym nie przeznaczanie tych gruntów na inne cele. Ustalenie nie dotyczy obszarów zwartej zabudowy miejscowości oraz działek, dla których przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO wydane zostały pozwolenia na budowę, pozwolenia wodnoprawne lub koncesje oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w Studium i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO”.</i>	
45	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie (25.11.2016)	... Wskazanie nr 3: Proponuje się nieznacznie przekształcić treść zapisu, poprzez wykreślenie części tekstu: „Ze względu na znaczną mobilność i koncentrację ptaków, charakter ostoi oraz jej położenie w zasięgu transgranicznego korytarza migracyjnego, w Studium należy umieścić ustalenia zapewniające utrzymanie dotychczasowej drożności tras migracji i przestrzeni powietrznej w zasięgach siedlisk przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (łąkowych, żerowiskowych, odpoczynkowych i łącznikowych między nimi), poprzez niedopuszczenie do zmiany przeznaczenia i sposobu użytkowania gruntów (i w efekcie nie przeznaczanie ich pod budowę farm wiatrowych).	Uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie wnioskowanej zmiany.
46	Biuro Planowania Przestrzennego Miasta w Szczecinie (25.11.2016)	... jako wskazania do zmiany w obowiązującym mpzp „Dąbie - plaża” podano następujące wskazanie: <i>Z uwagi na występowanie w obszarze objętym planem siedlisk gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, należy utrzymywać ich dotychczasowy zasięg i dotychczasowy sposób użytkowania gruntów,</i> BPPM wnosi o usunięcie zapisu, ponieważ kwestia przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (wskazanych w mpzp „Dąbie - plaża” i innych planach miejscowych) jest regulowana przez przepisy odrębne. Dodatkowo, zlokalizowane w granicach obszaru mpzp „Dąbie - plaża” przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 zostały utrzymane i na mocy ustaleń planu objęte dodatkowo ochroną. Ewentualna zmiana planu odbywać się będzie zgodnie z obowiązującym prawem, w tym z uwzględnieniem ochrony przyrody. Należy również mieć na uwadze, że interpretując powyższe wskazanie można przyjąć, że Autorom PZO zależy na utrzymaniu dotychczasowego sposobu użytkowania wszystkich gruntów w granicach planu, co mogłoby	Uwagę rozpatrzono częściowo poprzez dodanie do dotychczasowej treści wskazania informacji wyjaśniającej, iż sformułowanie „dotychczasowy sposób użytkowania gruntu” dotyczy tylko gruntów znajdujących się w zasięgu siedlisk ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Odry. Wyjaśniono również, iż zasięg tych siedlisk powinien być określony podczas uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i/lub monitoringu, o którym mowa w załączniku nr 5 do niniejszego zarządzenia. Taki sposób zapisu wynika z obowiązku utrzymania siedlisk przedmiotów ochrony w nie pogorszonej formie. Nie wywołuje on sprzeczności z ustaleniami mpzp, tylko je doprecyzowuje i wzmacnia.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		uniemożliwić rozwój obszaru i realizację funkcji rekreacji i turystyki o znaczeniu ogólnomiejskim. W konsekwencji egzekwowanie w prawie miejscowym przytoczonego zapisu może wiązać się z ograniczeniem swobody działalności gospodarczej, już prowadzonej bądź planowanej.	
47	WKL „Dublet” (25.11.2016)	Uwaga do załącznika 5 – po uwagach MŚ zapisy dot. gospodarki łowieckiej zostały przeredagowane tak, by RDOŚ mógł zawierać umowy z zarządcami/dzierżawcami obwodów, które pozwolą na dostosowanie gospodarki łowieckiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000. A co jak dzierżawca/zarządca nie podpisze umowy?	W przypadku braku porozumienia pomiędzy stronami przyszłej umowy, pełna odpowiedzialność za ewentualne pogorszenie stanu przedmiotów ochrony wywołane negatywnymi oddziaływaniami, zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody, będzie spoczywała na podmiocie wywołującym zakłócenia w egzystowaniu gatunków dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Celem działania ochronnego nr 5 z załącznika nr 5 jest więc nie tylko zapewnienie właściwych warunków przedmiotom ochrony ale także wskazanie podmiotom gospodarującym w zasięgu siedlisk ptaków na możliwe obszary kolizji pomiędzy wymaganiami ochrony ptaków a działalnością łowiecką.
48	WKL „Dublet” (25.11.2016)	W załączonym pliku uzasadnienia str. 4-5 pkt 6 z uwagi MŚ wynika, że cyt. "Z kolei w odniesieniu do innych uregulowań prawnych dotyczących zwierząt łownych, należy stwierdzić, że w ramach planu zadań ochronnych nie można tworzyć regulacji, które są powtórzeniem przepisów ustawowych, a także regulacji, które będą je modyfikowały (lista gatunków, okresy polowań, sposoby pozyskiwania zwierzyny). Powyższe wskazuje, że zapisy PZO nie powinny regulować/ograniczać sposobu prowadzenia gospodarki łowieckiej w dzierżawionych obwodach. Mając na uwadze obowiązek wykonania RPŁ, a co za tym idzie możliwych kar związanych z brakiem wykonania RPŁ nie można wprowadzać zapisów dotyczących wstrzymywania polowania w konkretnie wyznaczonym okresie, czy rozpoczęcia polowania od konkretnego dnia. Biologia gatunków, różnice w poszczególnych latach związana z rozpoczęciem sezonu wegetacyjno/rozrodczego nie pozwolą na realizowanie zapisów PZO w wyznaczonych ramach czasowych, tym samym wykonanie RPŁ.	Uwagi nie uwzględniono. Treść działania nr 5 z załącznika nr 5 nie wprowadza wprost modyfikacji gospodarki łowieckiej w obszarze Natura 2000 DDO, tylko - zgodnie z dyspozycją Ministra Środowiska, nakłada na RDOŚ obowiązek zawarcia stosownej umowy z zarządcą/dzierżawcą obwodu łowieckiego, mającej na celu dostosowanie gospodarki łowieckiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000. Taka konstrukcja działania jest zgodna również z art. 36 ust. 1 i 3 ustawy o ochronie przyrody. Należy dodać, że zasadnicza treść działania, zawarta w przypisie nr 3 jest wynikiem daleko idącego kompromisu podjętego podczas spotkań z kołami łowieckimi na etapie opracowywania PZO, w listopadzie 2011 r. Obecny kształt ograniczeń dotyczących polowań, został zaproponowany przez koła łowieckie na etapie przygotowywania pierwotnego zarządzenia w sprawie PZO.
49	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej (25.11.2016)	Uwaga do zał. nr 3 – zagrożenie istniejące C03.03 dla bociana czarnego - Proponujemy unikać przy opisie zagrożenia zakładania z góry wystąpienia zwiększenia śmiertelności ptaków wskutek kolizji z turbinami wiatrowymi. W naszej opinii jedynie przeprowadzenie oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, zawie-	Załącznik nr 3 zawiera zbiór zidentyfikowanych zagrożeń dla poszczególnych przedmiotów ochrony. Ich wybór został dokonany w oparciu o analizę znaczenia obszaru dla ptaków, dla których ten obszar został wyznaczony i dostępną literaturę.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>rajającej analizę wariantów jej realizacji, może dawać podstawy do formułowania tego typu stwierdzeń. Uzasadnione wątpliwości wzbudza sugestia, że domniemane zwiększenie śmiertelności wpłynie na zmniejszenie liczebności lub wręcz zanik populacji - taką wiedzę mogą dać jedynie pogłębione badania populacyjne uwzględniające długoterminowe trendy, zarówno w zakresie śmiertelności (ze wszystkich znanych z danego obszaru powodów), jak i rozrodczości. Dopiero wykazanie w takim badaniu, że kolizje rzeczywiście występują i stanowią istotny czynnik limitujący wpływający na liczebność populacji albo implikujący ryzyko zaniku populacji, dałyby podstawy do wykazania tego zagrożenia jako istniejące. Bez podstaw w podobnych wynikach badań przedstawiony status i określenie zagrożenia jest nieuzasadnione i zbyt daleko idące. Właściwa realizacja inwestycji mogących oddziaływać na obszar N2000 jest zapewniona poprzez przeprowadzenie dla ww. przedsięwzięć oos na obszar, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o oos, w szczególności w jej art. 96 ust. 1.</p>	<p>Zagrożenia te nie są tożsame z oddziaływaniami, które się już dokonują, jednak ich identyfikacja jest niezbędna dla uniknięcia ewentualnych zakłóceń w siedliskach ptaków. Każda poprawnie prowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i każdy raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku (...), bazuje na przewidywanych oddziaływaniach, czyli właśnie na zagrożeniach w stosunku do ocenianego komponentu środowiska. Z doświadczeń RDOŚ wynika, że na wielu farmach wiatrowych, wybudowanych po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko, potencjalne początkowo zagrożenia przeistoczyły się w rzeczywiste oddziaływania. Dotyczy to zwłaszcza obszarów znajdujących się w zasięgu korytarzy migracyjnych i siedlisk ptaków szczególnie predysponowanych do kolizji z EW, czyli obszarów, które już na etapie screeningu powinny być wykluczone z planów budowy farm wiatrowych.</p>
50	<p>Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej (25.11.2016)</p>	<p>... Jako organizacja zrzeszająca przedstawicieli sektora wiatrowego czujemy się w obowiązku zwrócić Państwu uwagę na fakt, że wiele dokumentów podkreśla, iż dobrze zaprojektowane inwestycje mogą mieć pozytywny wpływ na lokalną bioróżnorodność, nawet w odniesieniu do obszarów sieci Natura 2000, zaś najistotniejszą kwestią jest pozytywny wpływ energetyki wiatrowej na ograniczanie zmian klimatu, które mogą dalece bardziej i w skali globalnej zaszkodzić awifaunie, niż realizacja inwestycji wiatrowych. Zaznacza się, że wpływ energetyki wiatrowej na ptaki jest znacznie mniejszy, niż innych form działalności człowieka.</p> <p>Wszystkie oddziaływania, jakie ewentualnie może mieć energetyka wiatrowa na środowisko przyrodnicze, badane są dla każdej inwestycji indywidualnie.</p> <p>Stoimy na stanowisku, że potencjalny wpływ może być znacząco ograniczony lub zupełnie wyeliminowany przez optymalny dobór lokalizacji oraz rzetelną ocenę oddziaływania na środowisko, której rolę warto wzmocnić przy formułowaniu tak szczegółowych zaleceń. O rzeczywistym oddziaływaniu inwestycji można mówić, kiedy znane są jej podstawowe parametry, takie jak liczba turbin, ich moc i gabaryty oraz</p>	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie jest świadom, że dobrze zaprojektowane inwestycje z zakresu energetyki wiatrowej nie muszą wywoływać negatywnych skutków dla środowiska. Dotyczy to jednak tylko tych inwestycji, które są lokalizowane poza obszarami koncentracji organizmów wykorzystujących przestrzeń powietrzną do przemieszczania się. Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry został wyznaczony na bazie wcześniej wyznaczonej ostoi ptaków o znaczeniu międzynarodowym (PL005), uznanej za kluczową ostoję dla ptaków wodno-błotnych podczas wędrówek i zimowania, których zgrupowania przekraczają 150 000 os. w trakcie migracji wiosennej oraz 50 000 os. w czasie wędrówki jesiennej i zimowania. Jest też jedną z najważniejszych w kraju ostoi lęgowych ohara, gęgawy, bąka, kani rudej, bielika, błotniaka stawowego, derkacza, żurawia, rybitwy rzecznej i czarnej oraz zimorodka. W tej sytuacji, prawdopodobieństwo wystąpienia ewentualnych kolizji jest wyjątkowo wysokie, toteż zasada prze-</p>

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		dokładna lokalizacja.	zorności nie pozwala na dopuszczenie negatywnych oddziaływań.
51	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej (25.11.2016)	Analogiczna uwaga jak wyżej, odnosząca się do gatunków: łabędź krzykliwy, bielaczek, trzmielojad, kania czarna, kania ruda, bielik, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, żuraw, czajka, puchacz, łabędź niemy, gęś zbożowa, gęś białoczelna, gegawa, świstun, krakwa, krzyżówka, głowienka, czernica, nurogęś, łyska, kormoran, rożeniec, ogorzałka, ohar.	Jak wyżej.
52	Elektrownia Wiatrowa Komarowo Sp. z o.o. (25.11.2016)	Uwaga do załącznika 6 – nie wyrażam zgody na jakiegokolwiek zmiany do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goleniów, które będą w sprzeczności do istniejącego MPZP wprowadzonego Uchwałą RM w Goleniowie Nr XXI/245/12 z dnia 27.06.2012 r. zmieniającą uchwałę RM w Goleniowie nr III/73/02 z 30.12.2002 r. przeznaczającą teren w obrębie miejscowości Komarowo pod elektrownie wiatrowe, w tym: - uznanie obszaru inwestycji jako terenu kluczowego dla przedmiotów ochrony Natura 2000, w sytuacji gdy teren ten stanowi 1,15% obszaru całej ostoi DDO;	Obowiązek zawarcia w PZO wskazań do dokumentów planistycznych, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli wskazania te są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wynika wprost z art. 20 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody. W przypadku Doliny Dolnej Odry położonej w zasięgu transgranicznego korytarza migracyjnego, ustalenia dotyczące ochrony przestrzeni powietrznej, stanowiącej zasadniczy komponent tego korytarza, są konieczne. Obszar planowanej inwestycji zawiera się w granicach Obszaru kluczowego o szerszym zasięgu, obejmującym większy kompleks trwałych użytków zielonych, nieużytków i towarzyszącej im mozaiki innych ekosystemów.
53	Elektrownia Wiatrowa Komarowo Sp. z o.o. (25.11.2016)	... - zapisanie, iż należy utrzymać dotychczasowe przeznaczenie i sposób użytkowania łąk i tym samym nie przeznaczać tych gruntów na inne cele;	Utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia i sposobu użytkowania łąk jest niezbędne dla zachowania w nie pogorszonej formie siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Odry. Przeznaczenie ich na inne cele, skutkujące pogorszeniem stanu ochrony, byłoby sprzeczne z art. 33 ustawy o ochronie przyrody i może podlegać sankcjom karnym określonym w przepisach karnych ustawy o ochronie przyrody (art. 127 pkt 1 lit. „e”, 129, 131 pkt 14) oraz – w przypadku poważniejszych naruszeń – w Kodeksie karnym (art. 181, 187, 188).
54	Elektrownia Wiatrowa Komarowo Sp. z o.o. (25.11.2016)	... - wykreślenie całego wskazania nr 3, tj. „ze względu na znaczną mobilność i koncentrację ptaków, charakter ostoi oraz jej położenie w zasięgu transgranicznego korytarza migracyjnego, w Studium należy umieścić	Uwagi nie uwzględniono. Uzasadnienie jak w poz. 52 i innych.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		ustalenia zapewniające utrzymanie dotychczasowej drożności tras migracji i przestrzeni powietrznej w zasięgach siedlisk przedmiotów ochrony Natura 2000 (łągowych, żerowiskowych, odpoczynkowych i łącznikowych między nimi), poprzez niedopuszczenie do zmian przeznaczenia i sposobu użytkowania gruntów (i w efekcie nie przeznaczanie ich pod budowę farm wiatrowych)".	
55	Elektrownia Wiatrowa Komarowo Sp. z o.o. (25.11.2016)	... - Wykreślenie z zagrożeń (załącznik nr 3 str. 25) informacji, iż zabudowa rozproszona (w domyśle siłownie wiatrowe) stanowią potencjalne zagrożenie dla derkacza. Istniejące obecnie wieloletnie badania naukowe przeczą tej tezie.	Zgodnie z opisem zagrożeń zidentyfikowanych dla derkacza, zagrożenia E01.03 oraz E01.04, mogą powodować spadek liczebności populacji lub jej zanik poprzez zmniejszanie się arealu lub utratę siedlisk żerowania i łągowisk wskutek zmniejszania powierzchni trwałych użytków zielonych. Innymi słowy – każdy ubytek powierzchni siedlisk łągowych lub żerowiskowych automatycznie wpływa na pogorszenie stanu ochrony gatunku (poprzez pogorszenie oceny parametru „siedlisko”), co w dalszej perspektywie automatycznie przekłada się na spadek liczebności lokalnej populacji. Nie są nam znane badania, które by temu zaprzeczały.
56	Elektrownia Wiatrowa Komarowo Sp. z o.o. (25.11.2016)	... Dodatkowo wnoszę o precyzyjne wyjaśnienie co oznacza sformułowanie ze strony 82 załącznika nr 6, „...ze względu na znaczną mobilność i koncentrację ptaków...”, jakich ptaków ono dotyczy oraz o jaką koncentrację chodzi?	Słowo „mobilność” w przypadku ptaków oznacza, że często zmieniają one miejsce swojego pobytu, a ponieważ oprócz nóg mają skrzydła, często przemieszczają się w przestrzeni powietrznej (na różnych wysokościach, w różnych kierunkach, z różną prędkością i z różnym natężeniem w zależności m.in. charakteru siedlisk i od okresu fenologicznego). Sformułowanie „koncentracja ptaków” oznacza wysokie zagęszczenie osobników należących do poszczególnych lub różnych gatunków ptaków, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.
57	Elektrownia Wiatrowa Komarowo Sp. z o.o. (25.11.2016)	... Proszę także o informację, jak zamierzacie Państwo umieścić dokładną informację o lokalizacji gatunków i ich siedlisk oraz obowiązkiem ich ochrony przed zagrożeniami w sytuacji, gdy np. derkacze nie mają stałych gniazd i trudno ocenić ich dokładną liczebność?	Uwagę uwzględniono. Opis jak w poz. 43.
58	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Uwaga do załącznika nr 3 ip. 16 – jako zagrożenie potencjalne dla derkacza, dwa razy wpisano B01.	Wskazany błąd został usunięty.

Lp.	Podmiot zgłaszający (data)	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	(28.11.2016)		
59	Land Brandenburg – Ministerium für Ländliche Entwicklung, Umwelt Und Landwirtschaft (23.11.2016)	Wniosek o przedłużenie terminu na złożenie uwag przez stronę niemiecką do dnia 19.12.2016 r. ze względu na konieczność dokonaniu tłumaczenia tekstu.	W tym szczególnym przypadku, mając na względzie dużą objętość tekstu projektu zarządzenia i uzasadnienia, RDOŚ przychylił się do prośby.
60	Land Brandenburg – Ministerium für Ländliche Entwicklung, Umwelt Und Landwirtschaft (16.12.2016 r.)	Informacja o braku uwag.	Brak konieczności rozpatrywania i dokonywania zmian w projekcie.

Ponadto w ramach autokorekty, w załączniku 2 wymieniono błędny arkusz mapy 5/15, stanowiący powielenie arkusza mapy 4/15. Pozostałe arkusze mapy nie uległy zmianie.

Projekt zarządzenia uzyskał pozytywną opinię Regionalnej Rady Ochrony Przyrody podczas powiedzenia w dniu 30 czerwca 2016 r.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 z późn. zm.) z Wojewodą Zachodniopomorskim, pismem nr P-1.0522.34.2017 z dnia 27 kwietnia 2017 r.

